

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการ โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัด
นครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ
(ระยะที่ ๑) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

The Innovation of Human Resources For an Integrated
Learning Society in Nakhon Phanom Province

โดย

ผศ.ดร. ทศนา	ประธานตรี
ดร. ไพฑูรย์	พลสนะ
รศ. พันเอก วรศิษฐ์	อุชัย
ดร. ปรีชา	อุยตระกูล
ผศ. ดร. สนั่น	ศรีสุข
ดร. ศิริดา	บุรชาติ

และคณะ

ตุลาคม ๒๕๕๘

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้น การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมเพื่อพัฒนาพื้นที่ ระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนมร่วมกับเครือข่ายภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อตอบโจทย์และความต้องการของพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ คือ ๑) กระบวนการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยเริ่มจากพัฒนาโจทย์และข้อเสนอการวิจัยที่ตอบสนองความต้องการเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ และชุมชนท้องถิ่น การพัฒนานักวิจัยด้วยการฝึกการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) เพื่อให้ นักวิจัยมีทักษะการทำงานวิจัย และมีกระบวนการสนับสนุนให้นักวิจัยทำได้สำเร็จและมีคุณภาพ ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบการนำรายงานความก้าวหน้า การบอกเล่าประสบการณ์การทำงานวิจัยในพื้นที่ ทั้งเรื่อง ที่ประสบผลสำเร็จ และเรื่องที่มีปัญหาอุปสรรค การจัดเวทีสังเคราะห์ตามพื้นที่การวิจัย ตลอดจนการเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ออกความเห็น ข้อเสนอแนะ และการนำเสนอผลการวิจัยต่อภาคีการพัฒนาพื้นที่และสาธารณชน อันนำไปสู่การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ๒) กระบวนการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย กระบวนการพัฒนาระบบที่สนับสนุนงานวิจัยสายรับใช้สังคม ระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงในการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ภายใต้โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ กล่าวคือ ทั้งนักวิจัย ชุมชน ตลอดจนภาคีทุกภาคส่วน ได้มีส่วนร่วมในการร่วมมือกันพัฒนา และแก้ไขปัญหาแบบ “เกาให้ถูกที่คัน” ส่งผลให้เกิดกลไกการจัดการในชุมชนและท้องถิ่น เกิดกระบวนการพัฒนาชุมชน อย่างมีระบบและแบบแผน เกิดความเข้มแข็งให้กับพื้นที่ เกิดเครือข่ายความร่วมมืองานวิชาการรับใช้สังคมเชิงพื้นที่ ระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ และภาคีการพัฒนาพื้นที่ ได้พัฒนาศักยภาพของนักวิจัย และอาจารย์สายวิชาการรับใช้สังคม มากขึ้น โดยการได้รับทุนสนับสนุนจาก คือ คอบข. สนับสนุน ๕๐% คิดเป็นจำนวนเงิน ๗๒๘,๗๗๐ บาท และจากคณะ/วิทยาลัย ๔๔๗,๑๔๗.๕๐ คิดเป็น ๓๐.๖๘ % และจากมหาวิทยาลัย ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท คิดเป็น ๑๙.๓๒ % จากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรับใช้สังคมด้วยกระบวนการขับเคลื่อนที่สำคัญคือ นโยบายจากผู้บริหาร ที่พยายามผลักดันให้เกิดการทำงานเชิงวิจัยพื้นที่มากขึ้น จึงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน ๑๗ โครงการ สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ มีจำนวน ๙ โครงการได้รับทุนจากทั้งหมด ๑๑ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการ การลดต้นทุนการเกษตรและเพิ่มคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านนาดี ตำบลหนองย่างซัน : กรณีการผลิตข้าวนาปี

๒) โครงการ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตขมิ้นของกลุ่มผลิตขมิ้นชุมชนบ้านโคกสะอาด ตำบล ตำบลกุดตาไก อำเภอบลาคา จังหวัดนครพนม

๓) โครงการ การพัฒนาคลังเตอร์อุตสาหกรรมที่เหมาะสม กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมผลิตมีดพร้าชุมชนนาถ่อน จังหวัดนครพนม

๔) โครงการ ศึกษาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว : กรณีศึกษา นครพนม – คำม่วน

๕) โครงการ การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลนาคู อำเภอนาแก

๖) โครงการ กระบวนการสืบค้นอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนพืมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

๗) โครงการ การศึกษาวิถีชีวิตกับการใช้ประโยชน์จากป่าบุ่งป่าทาม อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านหาดแพง

และมีโครงการวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างนักวิจัยจากหลายคณะ/วิทยาลัย จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๘) โครงการ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ กรณีศึกษา : ตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม

๙) โครงการ การพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายแบบบูรณาการในการสร้างเสริมสุขภาพวัยทำงาน กรณีศึกษา ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ระยะที่ ๒ มีโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุน จำนวน ๑ โครงการ จากทั้งหมด ๖ โครงการ ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่สนับสนุนในส่วนที่มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนอีก ๕๐% ทำให้โครงการวิจัยที่เหลือไม่มีโอกาสได้รับทุนสนับสนุน โครงการ ที่ได้รับทุนระยะที่ ๒ นี้คือ

โครงการ การพัฒนากระบวนการย้อมครามธรรมชาติโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มทอผ้าย้อมคราม บ้านโนนสะอาด ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ระยะที่ ๓ มีโครงการที่กำลังเชิ่ดสัญญา จำนวน ๗ โครงการ เป็นโครงการสนับสนุนให้หน่วยวิจัยแต่ละคณะไปพัฒนาโจทย์ เพื่อเตรียมรายละเอียดโครงการในการขอทุนสนับสนุนปี ๒๕๕๙ รวมทั้งมีการจัดเวทีพัฒนาโจทย์ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัด ซึ่งโครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ในปีที่ ๑ นี้เป็นการทำงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นที่ และบูรณาการไปกับการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัย โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารระดับ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี/ ผู้อำนวยการ รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/วิทยาลัย ตามลำดับ กิจกรรมการพัฒนา โจทย์วิจัยกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิชาการลงไปทำงาน กับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการพัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วม ซึ่งผลการระดมสมองได้ประเด็นทั้งหมด ๙ ประเด็นได้แก่ ๑) ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ ๒) เกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม) ๔)พลังงานทดแทน ๕) ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ ๖) การท่องเที่ยว ๗) วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ๘) สุขภาพ ๙) การค้าขายแดน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะเน้นการทำวิจัยใน ๒ ประเด็นแรก คือผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์(ข้าวอินทรีย์) จึงได้มีการประกาศทุนวิจัยรอบ ๒ โดยเน้น ๒ ประเด็นดังกล่าว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ทุนสนับสนุน

การศึกษาครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานทางวิชาการมาใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน ตั้งแต่กระบวนการหาโจทย์พื้นที่ กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีกระบวนการตั้งแต่ประกาศทุน คำสั่งแต่งตั้ง สัญญาทุน ฯลฯ อย่างเป็นระบบ สำหรับกระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC ระดับมหาวิทยาลัยและคณะ/สถาบัน มีรายละเอียดดังนี้

๑. กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC (ช่วงต้นน้ำ)

๑.๑ กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC จะมีการสนับสนุนทุนคณะไปพัฒนาโจทย์ โดยมีการพิจารณาให้ทุนวิจัยสายวิชาการรับใช้สังคมแก่คณะ/วิทยาลัย โดยใช้พื้นที่ของโครงการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เป็นพื้นที่นำร่อง อำเภอละ ๑ ตำบล และ/หรือ ประเด็นที่เป็นโจทย์ร่วมของหลายพื้นที่ โดยเชื่อมร้อยกันเป็นประเด็นในการพัฒนาระดับจังหวัด เช่น ประเด็นการพัฒนาอาหารและเกษตรปลอดภัย ประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอทั้งระบบ ประเด็นการพัฒนาเมืองนครพนมเป็นเมืองแห่งสุขภาวะ ประเด็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งต้องควมามีโจทย์ร่วมอะไรบางอย่าง เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางแก้ไข ปัญหา และการพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยนครพนม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีการพัฒนาพื้นที่ทุกภาคส่วน

๑.๒ กระบวนการส่งเสริมให้คณะไปพัฒนาโจทย์วิจัยเชิงพื้นที่ สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน และการบริการวิชาการ ด้วยการพานักศึกษาลงพื้นที่ของโครงการ ผลที่ได้ คือ ได้โจทย์จากชุมชนด้วยกระบวนการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน

๑.๓ กระบวนการจัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการของคณะผู้วิจัย ต่อผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. ซึ่งผลที่จะได้รับคือ อาจารย์ นักวิจัย ได้รับฟังและเข้าใจ ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ให้นักวิจัยได้เห็นแนวทาง ช่องทางในการแก้ไขรายละเอียดตามข้อเสนอโครงการ เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วนของเนื้อหา

๑.๔ กระบวนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) โดยนักวิจัย ผู้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ต้องจัดกลุ่ม เพื่อเข้าอบรม กับ ดร.ปรีชา อยู่ตระกูล “พัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) ซึ่งผลที่จะได้จากกระบวนการนี้คือการพัฒนาเอกสารเชิงหลักการให้เป็นข้อเสนอการวิจัย และข้อเสนอการวิจัยนี้ ต้องเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา และสุดท้ายนักวิจัยต้องปรับแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

๑.๕ กระบวนการสุดท้ายของส่วนที่เป็นต้นน้ำ คือจะมีการประกาศผลการพิจารณาข้อเสนอการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยรอบที่ ๑ และการเซ็นสัญญาได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระหว่าง คอบช. และมหาวิทยาลัยนครพนม และหัวหน้าโครงการ (Grant ทุน) ผลที่ได้จากกระบวนการนี้คือ สัญญาได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

๒. กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC (ช่วงกลางน้ำ) คือการติดตามงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC (ช่วงกลางน้ำ) ได้มีการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนมฯต่อผู้ให้ทุน สกว. โดยผู้นำเสนอรายงานความก้าวหน้านี้คือ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม ผลที่ได้รับจาก

กระบวนการนี้คือ ได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อการดำเนินการโครงการฯ และหลังจากนี้อีก ๓ เดือน ได้มีการจัดเวทีเพื่อนำเสนอรายงานความก้าวหน้า รอบ ๓ เดือน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. ผลที่ได้จากรายงาน รอบ ๓ เดือนคือ ได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการดำเนินการวิจัยต่อไป และนักวิจัยได้ทราบเทคนิควิธีการ กระบวนการในการทำวิจัยตามขอบเขตโครงการวิจัยของตนเอง

๒.๒ จัดเวทีการจัดการความรู้ ๓ ครั้ง ดังนี้

๒.๒.๑ ครั้งที่ ๑ มีการจัดเวทีการจัดการความรู้ เรื่องการใช้เครื่องมือในการทำวิจัย ภายใต้ชื่อ กิจกรรม “เวทีอบรมนักวิจัยที่ได้รับทุนเรื่อง เครื่องมือในการเก็บข้อมูล งานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” ผลที่ได้จากกระบวนการนี้คือ นักวิจัยได้ทราบและสามารถนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม

๒.๒.๒ ครั้งที่ ๒ เวทีการจัดการความรู้ เรื่องวิธีการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ได้จัด ประชุมภายใต้ชื่อกิจกรรม “การประชุมเพื่อชี้แจงการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนของหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย และเวทีการจัดการความรู้เชิงปฏิบัติการ :การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ ข้อมูลงานวิจัย” ผลที่จะได้รับจากกระบวนการนี้คือ ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนพัฒนาโจทย์ของหน่วย บริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย

๒.๒.๓ ครั้งที่ ๓ เวทีการจัดการความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมรายงานความก้าวหน้า ๖ เดือน ผลที่ได้จากกระบวนการนี้คือ รายละเอียดในการเตรียมความพร้อม รายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน และได้กำหนดการนัดหมายการจัดเวทีแลกเปลี่ยนครั้งถัดไป

๓. ผลผลิตที่ได้ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ รูปแบบคือ ๑) แบบรูปธรรม ๒) แบบนามธรรม

๓.๑ แบบรูปธรรม มีดังนี้

๓.๑.๑ มีโครงการที่ได้รับทุนภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ ทุน

๓.๑.๒ โครงการสนับสนุนหน่วยวิจัยแต่ละคณะไปพัฒนาโจทย์วิจัย เพื่อเตรียมของปี ๒๕๕๙ จำนวน ๗ ทุน (กำลังดำเนินการ)

๓.๑.๓ มีจำนวนนักวิจัยเชิงพื้นที่ที่เกิดขึ้นภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ จำนวน ๑๐๔ คน จาก ๑๗ โครงการ

๓.๑.๔ งบประมาณในการสนับสนุนทุนวิจัย คือ คอปช. สนับสนุน ๕๐% คิดเป็นจำนวนเงิน ๗๒๘,๗๗๐ บาท และจากคณะ/วิทยาลัย ๔๔๗,๑๔๗.๕๐ คิดเป็น ๓๐.๖๘ % และจากมหาวิทยาลัย ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท คิดเป็น ๑๙.๓๒ %

๓.๑.๕ มีจำนวนหน่วยงานภาคีเกิดขึ้น ภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ จำนวน ๓๕ หน่วยงาน ที่ตอบรับ ร่วมเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนา จังหวัด

๓.๒ แบบนามธรรม

๓.๒.๑ เกิดการตื่นตัวของอาจารย์ นักวิจัย และภาคี ในการวิจัยเพื่อรับใช้สังคม

๓.๒.๒ เกิดความรู้สึกลึกซึ้งระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน และภาคี

๓.๒.๓ เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้

หลังจากผ่านกระบวนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ (ABC) ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ค้นพบนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ที่พบ ที่เกิดขึ้น และข้อเรียนรู้สำคัญ (Reflection) จากการดำเนินงานที่ผ่านมาระยะเวลา ๑ ปี สามารถสรุปผลงานที่เกิดขึ้นที่เป็นนวัตกรรมการจัดการดังนี้

๑. เกิดระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย

ระบบบริหารจัดการงานวิชาการและงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย มีบทบาทบริหารจัดการงานวิจัยในระดับคณะ/วิทยาลัย และเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์และนักวิจัยในคณะ/วิทยาลัย โดยเน้นการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม ตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีเอกลักษณ์ “เสริมสร้างความรู้ สู่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”

๒. แผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านงานวิจัยสายรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย มีการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับและจัดทำประกาศภาระงานของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เรื่อง “ภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม” ซึ่งมีสาระสำคัญคือ อาจารย์สามารถเสนอภาระงานด้านการวิจัยแทนภาระการสอนได้ไม่เกิน ๗๐ % ของภาระงานเต็มเวลา กำหนดให้ทำงานค้นคว้าวิจัย ไม่เกิน ๒๔.๕๐ ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์ /ภาคการศึกษาปกติ

๓. ฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคม

มีการสร้างฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคมและมีการจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลให้กับผู้บริหารและอาจารย์/นักวิจัย และบุคลากรสายสนับสนุน ในฐานข้อมูลมีการจัดเก็บข้อมูลจากนักวิจัย ๓ ส่วน คือ ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ ข้อมูลนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ โดยจัดเก็บเป็นรายบุคคล

๔. โครงการวิจัยสายรับใช้สังคมจากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม

มีการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมด้วยกระบวนการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ นโยบายจากผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย ที่มีความพยายามผลักดันให้เกิดการทำงานวิจัย จึงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ โครงการ จาก ๗ คณะ/วิทยาลัย

๕. กลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย

โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย/สถาบัน รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/วิทยาลัย

ตามลำดับ การจัดกิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัยกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิจัยในการลงพื้นที่ทำงานกับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการพัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วมจำนวน ๓๕ หน่วยงาน

บทคัดย่อ

โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (Area-based) ระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนมร่วมกับเครือข่ายภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะมหาวิทยาลัยรับใช้ท้องถิ่น สังคมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครพนม จากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมด้วยกระบวนการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ นโยบายจากผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย ที่มีความพยายามผลักดันให้เกิดการทำงานวิจัย จึงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน ๑๐ โครงการ จาก ๗ คณะ/วิทยาลัย ได้แก่

โครงการ “การลดต้นทุนการเกษตรและเพิ่มคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านนาดี ตำบลหนองย่างชั้น : กรณีการผลิตข้าวนาปี” ผลจากการดำเนินกิจกรรม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เช่น ด้านการเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย ภาคีเครือข่ายและชาวบ้าน ได้ทราบสภาพทั่วไปของชุมชนบ้านนาดี ทราบข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวที่ใช้สารเคมีและไม่ใช้สารเคมี ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตข้าว ได้สร้างองค์ความรู้ให้ชุมชนด้านการเกษตร ได้ทราบทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีต่อการใช้สารเคมี ได้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือน

โครงการ “การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตขนมจีนของกลุ่มผลิตขนมจีนชุมชนบ้านโคกสะอาด ตำบลกุดตาไก อำเภอลาปลา จังหวัดนครพนม” ผลจากการดำเนินกิจกรรม ทำให้ปัจจุบันกลุ่มขนมจีนมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้ (1) สถานที่การผลิตขนมจีน ได้ยกพื้นสูงจากเดิม 1 เมตร ขนาดกว้างขึ้น อาคารมีประตูหน้าต่าง ตาข่ายคลุมและระบายอากาศได้ดี ก่อสร้างในลักษณะที่ง่าย และเอื้อต่อการทำความสะอาด มีประตูหน้าต่างเป็นกระจกป้องกันสัตว์เลื้อย มีพื้นที่เพียงพอในการติดตั้ง วัสดุอุปกรณ์ แบ่งแยกสัดส่วน ตั้งแต่อ่างแช่แป้ง จนถึงบรรจุหีบห่อ ป้องกันการปนเปื้อนฝุ่น เชื้อโรค (2) เครื่องมือเครื่องจักร ส่วนใหญ่เป็นสแตนเลสและพลาสติก มีช่องว่างความสูงต่ำโดยเฉพาะอ่างแช่-ล้างเส้นขนมจีน เหมาะแก่การปฏิบัติงาน สะดวกในการทำความสะอาด พร้อมทั้งการจัดวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการผลิต ในแต่ละครั้ง มีการควบคุม และเข้มงวดกับทุกขั้นตอน เพื่อรักษามาตรฐาน คุณภาพที่ผ่านการตรวจ อย. (3) มีการจัดเรียงตามลำดับก่อน-หลัง หลังใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกครั้งต้องทำความสะอาด มีเตาแก๊สที่เหมาะสมกับโรงเรือนผลิตใหม่ถูกสุขอนามัยจากเดิม (4) ใช้ น้ำประปา ที่ผ่านการบำบัด ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ แยกสัดส่วน จัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะ ระบายน้ำทิ้งนอกอาคาร การจัดการเกี่ยวกับเสื้อผ้า หน้าผม ผ่ากันเปื้อน หมวก ผ้าปิดจมูก (5) จัดเรียงอาคารใหม่ด้วยงบกองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม จัดเรียงตำแหน่งวัสดุ อุปกรณ์ เป็นระเบียบตั้งแต่ถังหมัก เตาก๊ส ต้มน้ำร้อน มีการตรวจสอบ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และให้คำนึงถึงความปลอดภัย และสะอาดตามหลัก 5ส (6) กลุ่มที่เป็นชาวบ้านมีความรู้ด้านการปฏิบัติงานอย่างถูกหลักอนามัยตามเกณฑ์ อย. (7) กลุ่มได้ติดต่อเจ้าหน้าที่กองคลัง อบต.กุดตาไก เพื่อให้การอบรม เรื่องการบริหารจัดการธุรกิจ และตลาดเพื่อเป็นการพัฒนา ประสิทธิภาพ คุณภาพไปสู่ธุรกิจที่ขยายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติว่าด้วยการเงินของกลุ่ม เพื่อเป็นการพัฒนานำทุน ไปหมุนเวียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และครอบครัว

โครงการ “การพัฒนาคลังเตอร์อุตสาหกรรมที่เหมาะสม กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมผลิตมีดพัวชุมชนนาถ่อน จังหวัดนครพนม” ผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย ภาศิเครือข่าย และสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตมีดพัว ได้ทราบปัญหาและต้นทุนการผลิตของสมาชิกกลุ่ม ได้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ได้เครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิต ทั้งเตาสมัยใหม่ ที่ประหยัดเชื้อเพลิง ลดการเกิดมลพิษ ลดอันตรายจากหินแตก ลดฝุ่นละออง ด้วยการปรับปรุงพัฒนาเครื่องจักร ได้มีดที่มีความแข็งแรง และมีคุณภาพในการใช้งาน

โครงการ “ศึกษาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว : กรณีศึกษา นครพนม – คำม่วน” ผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมคือ ทำให้เกิด (1) การเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย กับภาศิเครือข่าย (2) ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพปัญหาความเป็นจริงโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (3) ทราบขั้นตอนการเข้า-ออกแรงงานต่างด้าว (4) มีการจัดประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและค้ำมนุษย์ (5) ประชุมคณะทำงาน จัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (6) เริ่มมีการประชาสัมพันธ์ นายจ้าง ทำบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ

โครงการ “การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลนาคู อำเภอนาแก” ผลจากการดำเนินกิจกรรม ทำให้เกิด (1) การเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย กับชาวบ้านในชุมชน (2) ได้ข้อมูล บริบท เกี่ยวกับขยะมูลฝอยตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม (3) เกิดอาสาสมัครในการจัดการขยะของชุมชน และนักวิจัยชุมชน (4) ได้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมากขึ้น (5) ได้อาชีพ/รายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดการขยะ (6) จากการรวมตัวของกลุ่มชาวบ้านทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วม และจริงจัง

โครงการ “กระบวนการสืบค้นอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนพิมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” ผลจากการดำเนินกิจกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย ภาศิเครือข่าย และชาวบ้าน ได้ทราบข้อมูลเรื่องประวัติความเป็นมาของชุมชนพิมาน ได้ทราบทุนต่าง ๆ เช่น ทุนมนุษย์ ทุนสถาบัน ทุนภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ได้ทราบข้อมูลอัตลักษณ์ที่หายไป สุดท้ายจะได้ รูปแบบการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนพิมาน คือ (1) หนึ่งวันในพิมานชุมชน (One day trip) (2) เที่ยวพิมาน 3 วัน 2 คืน

โครงการ “การศึกษาวิถีชีวิตกับการใช้ประโยชน์จากป่าบุ่งป่าทาม อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านหาดแพง” ผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม คือทำให้เกิด (1) การเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย กับชาวบ้านหาดแพง (2) ได้กลุ่มนักวิจัยท้องถิ่นที่เป็นชาวบ้านมาร่วมในทีมวิจัย (3) ได้ทราบข้อมูล ทรัพยากรในป่าบุ่งป่าทามบ้านหาดแพง จากการลงพื้นที่ศึกษาของนักวิจัยมหาวิทยาลัยและนักวิจัยชาวบ้าน (4) ได้เห็นการทำงานร่วมกันของนักวิจัยและชาวบ้าน เพื่อจัดทำข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติของป่าบุ่งป่าทาม โดยใช้เครื่องมือแบบ PAR ประเภทปฏิทินความหลากหลายทางชีวภาพของป่าบุ่งป่าทามบ้านหาดแพง

โครงการ “การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ กรณีศึกษา : ตำบลยอดขาด อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” จากการดำเนินกิจกรรมพบว่า (1) ทำให้เกิดความเข้าใจ และทราบวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการของนักวิจัยชุมชนคนพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ข้อมูล บริบท พื้นฐานของคนพิการ ครอบครัวคนพิการ (2) ทำให้ทราบเชื้อสาย วงศ์ตระกูลการเลือกคู่ครอง การสมรสของคนพิการ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนคนพิการที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของชุมชน คราวเรือน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ของตำบลยอดขาด ที่สัมพันธ์กับจำนวนคนพิการ (3) ทำให้เกิด ยุววิจัย จากมหาวิทยาลัยนครพนม ได้เรียนรู้วิธีทำงานร่วมกันกับ อสม.หมู่บ้าน ในการลงพื้นที่จริง ได้ข้อมูลจำนวนคนพิการจำนวน 125

คน จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ICF ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะความพิการ การดูแลตนเอง การเคลื่อนที่ทั้งในบ้านและนอกบ้าน การศึกษาการทำงาน การมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ นอกจากนี้ยังทำให้ทีมนักวิจัย ยูววิจัย และอสม. หมู่บ้านได้ลงพื้นที่เพื่อดูแลบริบทครอบครัวคนพิการ สภาพแวดล้อมจริงของคนพิการ และครอบครัว (4) ทำให้ทราบข้อมูลสุขภาวะของคนพิการแต่กำเนิด และดูแลคนพิการ สาเหตุความพิการ การอยู่ร่วมกันกับสังคมของคนพิการ และบริบทของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และหน่วยงาน (5) เกิดการบูรณาการ ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการช่วยเหลือคนพิการ รวมถึงการหาแนวทางการให้ความช่วยเหลือเพื่อดูแล และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

โครงการ “การพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายแบบบูรณาการในการสร้างเสริมสุขภาพวัยทำงาน กรณีศึกษา ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม” จากการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา ทำให้เกิด (1) ชุมชนเกิดการตื่นตัวด้านสุขภาพ (2) คนในชุมชนพระกลางทุ่งได้ข้อมูลด้านสุขภาพสำหรับคนทำงานมากขึ้น (3) ทราบศักยภาพของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพของวัยทำงาน (4) ได้ทราบข้อมูลที่เป็นทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ผ่านการวิเคราะห์ด้วยSWOT เกี่ยวกับสุขภาพวัยทำงาน (5) ทราบข้อมูลจากการสำรวจว่า สุขภาวะของประชากรวัยทำงานเกี่ยวข้องกับการทำงาน แบ่งได้ดังนี้คือ การกระทำที่ไม่ปลอดภัย และสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

ส่วนของงบประมาณที่ให้ทุนวิจัยทั้ง ๔ โครงการ ในระยะที่ ๑ เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจาก คอปช. ๕๐% จำนวนเงิน ๗๒๘,๗๗๐ บาท และจากคณะ/วิทยาลัย ๔๔๗,๑๔๗.๕๐ คิดเป็น ๓๐.๖๘ % และจากมหาวิทยาลัย ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท คิดเป็น ๑๙.๓๒ % ซึ่งโครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ในปีที่ ๑ นี้เป็นการทำงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นที่ และบูรณาการไปกับการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัย โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าว เริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี/ผู้อำนวยการ รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/วิทยาลัย ตามลำดับ กิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัยกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิชาการลงไปทำงานกับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการพัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วม ซึ่งผลการระดมสมองได้ประเด็นทั้งหมด ๙ ประเด็นได้แก่ ๑) ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ ๒) เกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม) ๔) พลังงานทดแทน ๕) ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ ๖) การท่องเที่ยว ๗) วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ๘) สุขภาพ ๙) การค้าชายแดน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะเน้นการทำวิจัยใน ๒ ประเด็นแรก คือผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์(ข้าวอินทรีย์) จึงได้มีการประกาศทุนวิจัยรอบ ๒ โดยเน้น ๒ ประเด็นดังกล่าว ซึ่งในระยะที่ ๒ ได้โครงการที่ผ่านการพิจารณาและกำลังดำเนินการโครงการจำนวน ๑ โครงการ คือ

โครงการการพัฒนากระบวนการย้อมครามธรรมชาติโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านโนนสะอาด ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม งบประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม คือ ทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างทีมวิจัย กับสมาชิกกลุ่มทอผ้าย้อมคราม เบื้องต้นทำให้ทีมวิจัยได้รู้วิธี ขั้นตอนการผลิตผ้าทอย้อมครามธรรมชาติ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการกับชาวบ้าน ได้มีส่วนพัฒนากระบวนการย้อมผ้าครามธรรมชาติ ดังนี้ (1) ได้เทคนิคและวิธีการย้อมครามที่ง่าย

และเป็นมาตรฐานที่สมาชิกกลุ่มทอผ้า กลุ่มเยาวชน ในหมู่บ้าน หรือผู้ที่สนใจ สามารถฝึกฝนได้ (2) ได้ทราบอัตราส่วนที่เหมาะสมในการปรุงน้ำครามจะช่วยลดต้นทุน รวมถึงช่วยแก้ปัญหาสารตกค้างมีฤทธิ์เป็นเบสบนเนื้อผ้าได้อีกด้วย (3) ได้เอกลักษณ์ที่เป็นที่นิยมและเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน (4) ได้ทราบกลุ่มจุลินทรีย์ที่สามารถเปลี่ยนน้ำครามได้ ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถเติมจุลินทรีย์เหล่านั้นได้ (5) ได้กลุ่มทอผ้าครามที่เข้มแข็งขึ้น (6) ได้เครื่องทอครามที่มีประสิทธิภาพ

โดยการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนมสู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ มหาวิทยาลัยนครพนม ในรอบระยะเวลา ๑ ปี ได้มีการดำเนินงาน ๒ ส่วนหลัก ๆ ได้แก่ การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ในระดับคณะ/วิทยาลัย และระดับมหาวิทยาลัย และการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยในระดับคณะ/วิทยาลัย และระดับมหาวิทยาลัย สำหรับการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการงานวิจัยในระดับคณะ และมหาวิทยาลัยจากกิจกรรมการดำเนินงานที่ผ่านมา มีดังนี้ (1) มีการเลือกสรรบุคลากรฝ่ายวิจัยสายรับใช้สังคมขึ้นในระดับคณะ (2) เกิดการตื่นตัวของคณาจารย์ เพื่อรับใช้สังคมผ่านโครงการวิจัย นวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (3) มีกลไกการบริหารฝ่ายวิจัยที่ชัดเจน (4) เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะกับคณะ ภายในมหาวิทยาลัยนครพนม (5) ส่งผลให้เกิดจำนวนนักวิจัยสายรับใช้สังคมเพิ่มขึ้นในระดับมหาวิทยาลัย

สารบัญ

รายละเอียด

หน้า

บทที่ ๑	บทนำ	๑
	๑.๑ ความเป็นมา หลักการและเหตุผล	๑
	๑.๒ วัตถุประสงค์	๔
	๑.๓ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	๔
	๑.๔ วิธีการดำเนินงาน	๖
บทที่ ๒	การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	๑๑
	๒.๑ กลไกการบริหารงานวิจัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ABC	๑๑
	๒.๒ กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC ระดับมหาวิทยาลัยและคณะ/สถาบัน	๑๑
	๒.๓ นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ที่พบ ที่สร้างขึ้น และขอเรียนรู้สำคัญ	๑๓
บทที่ ๓	การดำเนินงานด้านการพัฒนางานวิจัยเชิงประเด็น	๓๓
	๓.๑ การพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่	๓๓
บทที่ ๔	ข้อวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย	๖๘
	๔.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จ	๖๘
	๔.๒ การวิเคราะห์จุดอ่อนที่ควรปรับปรุงแก้ไขของสถาบัน	
	ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยของสถาบัน	๖๙
	๔.๓ การวิเคราะห์ผลสะท้อนของโครงการต่อความตื่นตัวของคณาจารย์ ผู้บริหาร	
	ชุมชนที่ได้รับประโยชน์ การปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน คุณค่าอื่น	๗๒
	๔.๔ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแนวทางการทำงานในปีต่อไป	๗๓
ภาคผนวก		๗๕

สารบัญตาราง

ตารางที่	รายละเอียด	หน้า
๑-๑	การนำเสนอกระบวนการทำงานในแต่ละเดือน	๘
๒-๑	ผลการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนงานวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน	๑๖
๒-๒	ผลการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนงานวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ระดับคณะ/วิทยาลัย	๒๑
๒-๓	สรุปผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้	๒๓
๓.๑.๒.๑	กระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัย	๓๖
๓-๒	สรุปผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้	๕๑

สารบัญภาพ

ภาพที่	รายละเอียด	หน้า
๑-๑	กรอบแนวคิด การพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการแบบยั่งยืนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน	๕
๒-๑	แสดงแผนโครงสร้าง ระบบบริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย	๑๓

บทที่ ๑ บทนำ

สัญญาเลขที่	RDG๕๘A๐๐๐๗
ชื่อโครงการ	โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (ระยะที่ ๑) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ The Innovation of Human Resources For an Integrated Learning Society in Nakhon Phanom Province
หัวหน้าโครงการ	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ ประสานตรี
หน่วยงานต้นสังกัด	: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
หน่วยงานร่วมโครงการ	: ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ๒) สำนักงานส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม ๔) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม ๕) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม ๖) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม ๗) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม ๘) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ๙) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑ และ ๒ จังหวัดนครพนม ๑๐) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ ๑๑) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ สาขานครพนม ๑๒) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครพนม ๑๓) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครพนม
ระยะเวลาดำเนินการ	: ๑ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘)

๑.๑ ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

จังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่ในด้านความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนและสันติสุขมีความหลากหลายของวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีลักษณะทางกายภาพตามแนวลุ่มน้ำโขง มีลุ่มน้ำสงครามเป็นลุ่มน้ำสาขา ซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (RAMSAR Sites) จึงเป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ส่งผลให้เป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านการเกษตร และการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ ประกอบกับสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 ซึ่งเปิดใช้เมื่อปลายปี 2554 ทำให้จังหวัดนครพนมกลายเป็นประตูการค้าชายแดนสู่ภูมิภาคอินโดจีน มีการเจริญเติบโตในภาคการค้า การลงทุนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามจากศักยภาพดังกล่าวได้นำมาซึ่งประเด็นปัญหา และประเด็นที่ต้องมีการพัฒนาในพื้นที่อีกเป็นจำนวนมาก จากการจัดเวทีระดมสมองค้นหาโจทย์ประเด็นการวิจัยในพื้นที่ ภายใต้โครงการวิจัยเชิงพื้นที่ (ABC) 1 คณะ 1 อำเภอ 1 โมเดล ระหว่างเดือนธันวาคม 2556 – มกราคม 2557 พบประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกษตรกรส่วนใหญ่ที่อยู่นอกเขตชลประทานจะเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งเกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมากส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค ส่งผลกระทบระยะยาวต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

สิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อสภาพดิน น้ำ และป่าไม้ของพื้นที่ โดยการบุกรุกป่าธรรมชาติ ตัดไม้ทำลายป่า **ปัญหาด้านการค้าชายแดน** จังหวัดนครพนมมีลักษณะที่ตั้งเป็นแนวยาวตามชายแดน ประมาณ 153 กิโลเมตร โดยมีเพียงแม่น้ำโขงเป็นตัวกั้น ทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาชายแดนเช่นการลักลอบขนสิ่งผิดกฎหมาย เป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่ประเทศไทย ในบริเวณอำเภอท่าอุเทน ชาติพนม บ้านแพง และในเขตเมืองนครพนม จากสถิติที่ผ่านมา พบว่า จังหวัดนครพนมที่มีการจับกุมผู้ต้องหาเสพติดมากเป็นอันดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเป็นเส้นทางขนไม้พะยูน นอกจากนี้ยังเป็นจุดที่มีการลักลอบเข้ามาของแรงงานต่างด้าว เพื่อเดินทางไปทำงานที่เมืองใหญ่

ด้านการท่องเที่ยว พบว่า นครพนมมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง มีหลากหลายวัฒนธรรมประเพณี เช่น ประเพณีไหลเรือไฟ ประเพณีแสกเต็นสาก ประเพณีโซ่ทั้งบั้ง แต่จังหวัดนครพนมยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากขาดการรวบรวมประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตำนาน มาสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมการแหล่งท่องเที่ยว **ด้านเศรษฐกิจชุมชน** การหมุนเวียนของเศรษฐกิจชุมชนส่วนใหญ่มาจากการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร และการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูป หรือผลิตสินค้าตามการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกร จะเผชิญกับปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เช่น ราคาข้าว ไข่ไก่ สับปะรด เนื่องจากผันแปรตามราคาของตลาด ในขณะที่สินค้าที่เกิดจากการแปรรูป หรือการผลิตสินค้า โดยการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่ม OTOP จะมีปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา โดยชาวบ้านถูกทำให้คุ้นเคยกับการพัฒนาแบบให้การสงเคราะห์โดยเป็นผู้รับจากภาครัฐที่จะนำโครงการต่าง ๆ ลงสู่ชุมชน เมื่อภาครัฐถอยออกมา กลุ่มต่าง ๆ ก็ค่อย ๆ ล่มสลาย ในขณะที่หลาย ๆ กลุ่ม พยายามผลักดันตนเองเพื่อก้าวข้ามจากการพึ่งพาภาครัฐ หันมาพึ่งตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน มผช. ของกระทรวงอุตสาหกรรม และรับรองคุณภาพจากมาตรฐานสินค้า OTOP แต่จากการลงพื้นที่จัดเวทีระดมสมอง พบว่า ด้วยประสบการณ์ ทักษะในการบริหารจัดการ จึงทำให้หลาย ๆ กลุ่มเริ่มมีปัญหาตั้งแต่ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบในพื้นที่ ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบจากภายนอก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง โดยไม่ได้จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายไว้ ทำให้ไม่สามารถหาแนวทางวิเคราะห์เพื่อลดต้นทุนการผลิตได้ ปัญหาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะประเภทอาหารและเครื่องดื่มที่ยังไม่ได้มาตรฐานอาหารและยาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ปัญหาการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยไม่มีการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม (Value Creation) **ด้านสังคมและการศึกษา** จากผลสำรวจสภาพปัญหาความจำเป็นขั้นมูลฐาน ปี 2556 10 อันดับแรกของจังหวัดนครพนม มีประเด็นปัญหาการศึกษาถึง 5 อันดับ ได้แก่ ระดับการศึกษาของประชาชน การเรียนรู้โดยชุมชน การได้รับการศึกษา อัตราการเรียนต่อของประชาชน และการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การพัฒนาคุณภาพของเยาวชนควบคู่กับการพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางสังคม และแหล่งความรู้ในท้องถิ่นหล่อหลอมเยาวชนให้มีคุณภาพ เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี และสร้างสังคมที่น่าอยู่

มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่เกิดจากการหลอมรวมสถานศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครพนม ปี 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา และส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนานองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาเพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพมีส่วนร่วมกับสังคมในการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม การกีฬา สืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักจริยธรรมทางวิชาการ และหลักในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีปรัชญา “พัฒนาความรู้ คู่คุณธรรม

สัมพันธ์อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” และกำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” โดยมีเอกลักษณ์ “เสริมสร้างความรู้ สู้อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” นำสู่การปฏิบัติผ่านกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยนครพนมที่มีการวางแผนโดยนำความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมของสถานศึกษาในพื้นที่ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเมืองชายแดนมหาวิทยาลัยนครพนมเปิดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ถึงระดับปริญญาโท และกำลังจะเปิดโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนครพนม ในปีพ.ศ. 2559 และเนื่องจากสถานที่ตั้งของคณะและวิทยาลัยต่างๆ มีกระจายทุกที่ เช่น วิทยาลัยธาตุพนม อยู่พื้นที่อำเภอธาตุพนม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม อยู่ในพื้นที่อำเภอศรีสงคราม วิทยาลัยนาหว้า ให้บริการประชาชนในพื้นที่อำเภอนาหว้า ประกอบกับมีแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการที่หลากหลาย เช่น ศูนย์สาธิตพลังงานทดแทนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทนแก่นักศึกษา โดยบูรณาการกับการเรียนการสอนสาขาวิศวกรรมพลังงาน และสาขาวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเยาวชน เกษตรกร และผู้สนใจ ศูนย์ศึกษาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMSC-NPU) เป็นหน่วยงานที่ติดตามสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ซึ่งจะดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเชิงบูรณาการทุกด้าน ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเกษตร มีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมและยกระดับกระบวนการผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ ศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชนในท้องถิ่น และชุมชนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นศูนย์ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติระดับชุมชน และระดับครัวเรือนเป็นสมาชิกเครือข่าย Greater Mekong Sub-region Academic and Research Network (GMSARN) เพื่อสร้างสายสัมพันธ์ทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคนี้โดยตรง และมีความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาพื้นที่โดยการลงนามความร่วมมือระหว่างอธิการบดีมหาวิทยาลัยนครพนม กับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภายนอก ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถึงระดับอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงโดยในระดับท้องถิ่น เช่น ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กับสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต ๑และเขต ๒อาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครพนม วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร ศูนย์โรงเรียนเอ็น-เทคเนชันแนลเทคโนโลยี และกองทัพอากาศ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ด้านการพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กับจังหวัดนครพนม เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพบุคลากร และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ ตลอดจนการประเมินในมิติต่าง ๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น กับเทศบาลเมืองนครพนม เพื่อร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนกับจังหวัดนครพนม เพื่อร่วมกันพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของตลาด ด้านพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้งานวิจัยเป็นฐานกับจังหวัดนครพนม และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพชุมชนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ท้องถิ่นภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ความร่วมมือในหลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ ระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และมหาวิทยาลัยนครพนม ความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่เกษตรอินทรีย์กับสำนักงานเกษตรจังหวัด ความร่วมมือในการเฝ้าระวังการตัดไม้และส่งเสริมการปลูกไม้พะยุง กับสำนักงานป่าไม้จังหวัดนครพนม สำหรับระดับอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนมได้ทำความร่วมมือด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และงานศิลปวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยในประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ National University of Laos, Savannakhet University,

Champasack University ของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว Hue University, Danang University, Vinh University, QuangBinh University และ QuangTnUniversity ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Yunnan University, และ Quanyi University ของสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

บุคลากรในมหาวิทยาลัยนครพนมมีจำนวนทั้งสิ้น 4,005 คน เป็นสายวิชาการ 530 คน แบ่งเป็นต่ำกว่าระดับปริญญาตรี 1 คน ระดับปริญญาตรี 151 คน ระดับปริญญาโท 322 คน ระดับปริญญาเอก 56 คน จำแนกเป็นตำแหน่ง ศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 6 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 30 คน และ อาจารย์ 493 คน เป็นสายสนับสนุน 475 คน ด้านทุนการวิจัย ในปีงบประมาณ 2557 มีเงินทุนภายในมหาวิทยาลัย 4,362,350 บาท คิดเป็นโครงการ จำนวน 103 โครงการ เงินทุนภายนอก 7,587,277 บาท คิดเป็นโครงการ จำนวน 58 โครงการ ในส่วนของการตีพิมพ์เผยแพร่ระดับชาติ 49 โครงการ ระดับนานาชาติ 29 โครงการ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑.๒.๑ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมโครงการวิจัยที่สามารถตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ จังหวัดนครพนม

๑.๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิชาการและงานวิจัยของมหาวิทยาลัยและของคณะ/วิทยาลัย ให้มีความเข้มแข็ง และเกื้อหนุน ส่งเสริมการทางานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่

๑.๒.๓ เพื่อเปิดโอกาสและสนับสนุนคณาจารย์และนักวิจัยให้พัฒนางานวิชาการและงานวิจัยให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของพื้นที่

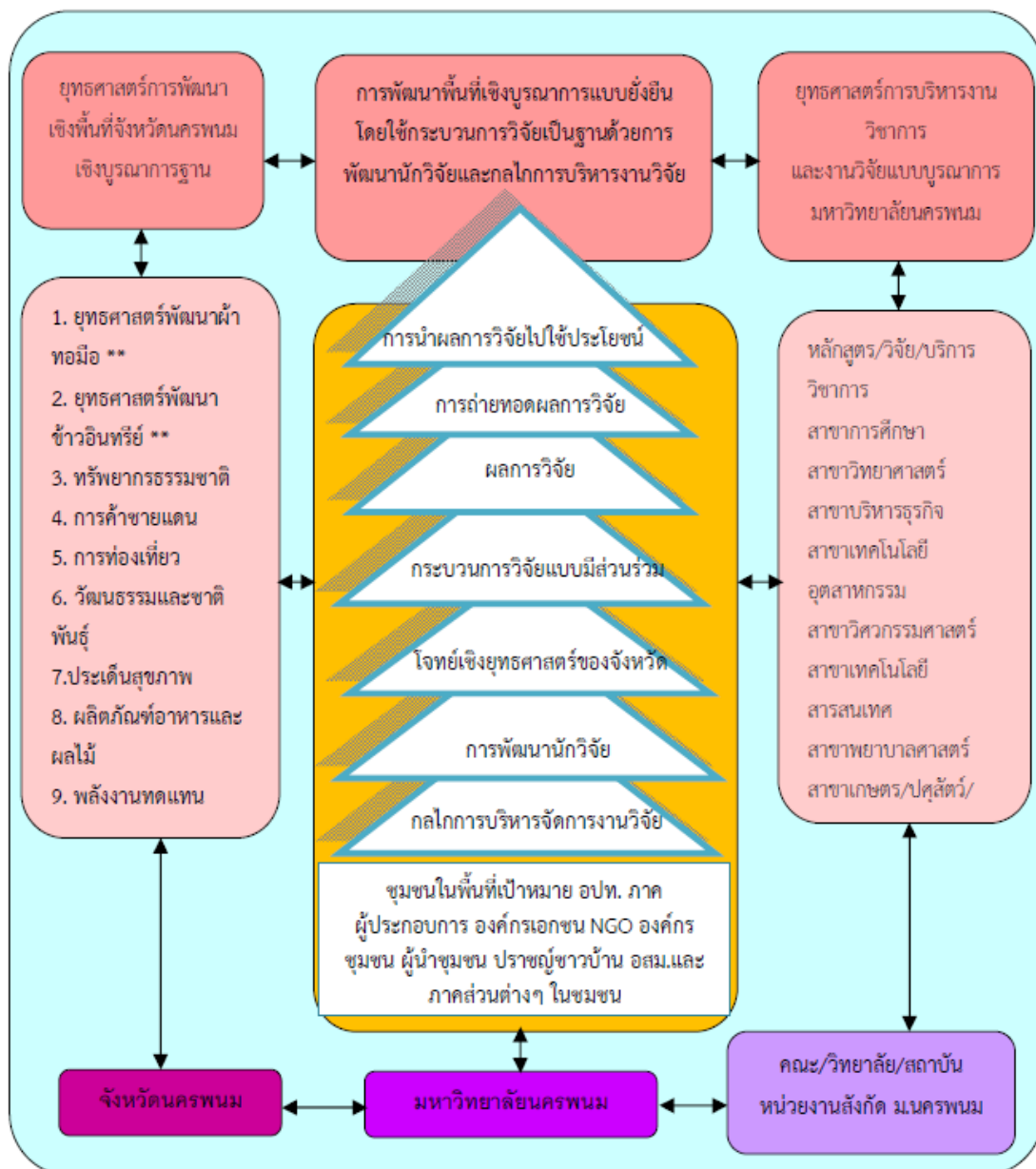
๑.๒.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน ระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ องค์กรชุมชน ภาคผู้ประกอบการและภาคีการพัฒนาพื้นที่

๑.๓ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

๑.๓.๑ แนวคิด

ด้วยบริบทของมหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำให้มหาวิทยาลัยนครพนมเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ที่มีที่ตั้งหน่วยงานระดับคณะ/วิทยาลัยกระจายตัวอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ทั่วจังหวัด จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มีส่วนร่วมและเข้าถึงแหล่งความรู้ทางวิชาการได้โดยง่าย และคณาจารย์มีความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเอื้อประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์สายวิชาการรับใช้สังคมไทยคู่ขนานและเสริมพลังกับมหาวิทยาลัยวิชาการสายนานาชาติที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย “หนึ่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” โดยภารกิจของความเป็นมหาวิทยาลัยฯ คือ ผลิตบัณฑิต เป็นแหล่งความรู้ สร้างความรู้/ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรมใหม่ ตอบปัญหาให้แก่สังคม และขึ้นทางปัญญา เพื่อพัฒนาสังคม – ประเทศชาติ โดยลักษณะงานสายวิชาการรับใช้สังคม มุ่งเน้นสร้างวิชาความรู้ขึ้นจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เน้นวิชาการแบบ Translational Research หรือ Action Research หรือ Applied Research ซึ่งคณาจารย์จะต้องทำงานวิชาการแบบเข้าไปทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เคียงบ่าเคียงไหล่อย่างเท่าเทียมกันกับชาวบ้าน กับบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่ไม่ได้กำไร ในลักษณะที่เป็น Interactive learning through Action คือ เข้าไปทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนกัน และเรียนรู้ร่วมกัน ไม่ใช่เพียงการเอาความรู้ไปช่วยเหลือชาวบ้าน ไปสอนชาวบ้าน ไปถ่ายทอดความรู้

หรือเทคโนโลยีให้ชาวบ้าน โดยทำตัวเป็นผู้รู้ แต่ต้องทำตัวเป็นผู้เรียนรู้ เข้าไปร่วมเรียนรู้กับพื้นที่จริง ชีวิตจริง คณาจารย์ซึ่งเป็นนักวิชาการรู้มากกว่าในเชิงทฤษฎี แต่ชุมชนซึ่งเป็นนักปฏิบัติรู้มากกว่าในเชิงปฏิบัติ ถ้าหากนักวิชาการไปร่วมทำงานกับฝ่ายปฏิบัติ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (AAR : After Action Review) กัน จะทำให้เกิดความเข้าใจปัจจัยที่ช่วยให้ทำงานได้คุณภาพสูงขึ้น มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิภาพมากขึ้น และนักวิชาการจะเอาความรู้เชิงทฤษฎีเข้าไปเสริมให้แก่ผู้ปฏิบัติแบบไม่ใช่สอน แต่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันด้วยท่าทีของคนเสมอกัน ผู้ปฏิบัติจะได้ความรู้ ทฤษฎีสำหรับนำไปใช้พัฒนา ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) ส่วนนักวิชาการก็ประเด็นโจทย์วิจัยเพื่อไปทำงานวิจัยต่อ ได้ผลการวิจัยอย่างไร ก็ทดสอบการประยุกต์ใช้โดยเอามาตีความผลที่เกิดขึ้นจากการริเริ่มทำ CQI ของผู้ปฏิบัติงาน ทำเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง จะเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับการปฏิบัติวิชาการวิจัย ในสายวิชาการรับใช้สังคมจนเป็นเนื้อเดียวกัน

ภาพที่ ๑-๑ กรอบแนวคิด การพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการแบบยั่งยืนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน

๑.๔ วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการบริหารจัดการโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผู้สังคม
แห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ สามารถแบ่งออกได้ ๓ ส่วน

๑.๔.๑ ส่วนที่ ๑ การพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย และระดับ คณะ/วิทยาลัย

๑) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การวิจัย
เป้าหมาย และกระบวนการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมระดับมหาวิทยาลัย และในระดับคณะ/วิทยาลัย
๒) จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยมี รอง
ศาสตราจารย์ผดุงยศ ดวงมาลา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง และมี ดร.ปรีชา อู
ตระกูล เป็นผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยสายรับใช้สังคม สำหรับระดับคณะ/วิทยาลัย
คณบดีแต่งตั้งคณะทำงานหน่วยบริหารจัดการงานวิจัย โดยมีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี เป็น
ผู้รับผิดชอบโดยตรง และมีคณาจารย์จากทุกสาขาวิชาเป็นคณะทำงาน

๓) จัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านงานวิจัยสายรับใช้สังคมตั้งแต่ต้นน้ำถึง
ปลายน้ำ ในระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย

๔) จัดทำฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/
วิทยาลัย โดยมีทั้งฐานข้อมูลนักวิจัยอาวุโส/ที่มีประสบการณ์ และฐานข้อมูลนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีความ
สนใจทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม ตลอดจนฐานข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีการพัฒนาในพื้นที่และ
ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษานอกพื้นที่

๑.๔.๒ ส่วนที่ ๒ การพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการเพื่อส่งเสริมการทำงานวิจัยรับใช้ สังคม

๑) จัดทำประกาศมหาวิทยาลัยฯ โดยกำหนดให้ทุกหลักสูตรในระดับอุดมศึกษามี
รายวิชาที่บูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ อย่างน้อย ๒ รายวิชาต่อปี

๒) จัดทำประกาศมหาวิทยาลัยฯ โดยกำหนดให้อาจารย์ต้องมีรายวิชาที่บูรณาการการ
เรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายวิชาต่อปี

๓) มีนโยบายกำหนดสัดส่วนภาระงานให้กับคณาจารย์ที่ทำงานวิชาการสายรับใช้
สังคม

๔) ลงนามบันทึกความร่วมมือการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่กับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรชุมชนในพื้นที่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์

๕) การสร้างช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายระหว่างนักวิจัย และภาคีการพัฒนาใน
พื้นที่ เช่น เว็บไซต์ กลุ่ม Facebook ไลน์ และจดหมายข่าว เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมงานวิจัย
สายรับใช้สังคมสู่สาธารณชน

๑.๔.๓ ส่วนที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

๑.๔.๓.๑ การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในระดับต้นน้ำ ดังนี้

๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแก่นักวิจัย เพื่อให้ให้นักวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดงานวิชาการสายรับใช้สังคม กระบวนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ เป้าหมายของงานวิจัยสายรับใช้สังคม การพัฒนาโจทย์วิจัยเชิงพื้นที่ กระบวนการทำงานร่วมกับภาคีวิจัย และบทบาทหน้าที่ของนักวิจัย พี่เลี้ยง นักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัยจากชุมชนและภาคีในพื้นที่

๒) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยพี่เลี้ยง นักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัยจากชุมชน และภาคีการพัฒนาพื้นที่ ในกระบวนการค้นหาโจทย์วิจัย และถอดบทเรียน องค์ความรู้ที่ได้รับจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการยกร่างข้อเสนอการวิจัย

๔) จัดเวทีนำเสนอร่างข้อเสนอการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับปรุงข้อเสนอการวิจัย

๕) จัดเวทีนำเสนอข้อเสนอการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอขอรับทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

๑.๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในระดับกลางน้ำ ดังนี้

๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแก่นักวิจัย เพื่อให้ให้นักวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานเชิงพื้นที่ การทำงานร่วมกับภาคีวิจัย บทบาทหน้าที่ของนักวิจัย พี่เลี้ยง นักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัยจากชุมชนและภาคีในพื้นที่ และแนวทาง/วิธีการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม

๒) อบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อเรียนรู้เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการ วิจัยเชิงพื้นที่ การสร้างความเชื่อถือว่าไว้วางใจ กระบวนการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลแบบมีส่วนร่วมของภาคีวิจัยในพื้นที่ (โดยมีการจัดอบรมนักวิจัยให้เรียนรู้เครื่องมือในการวิจัยชุมชนอย่างน้อยเดือนละ ๑ เครื่องมือ)

๓) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการใช้เครื่องมือในการวิจัยเชิงพื้นที่ (โดยให้นักวิจัยและภาคีการวิจัยในพื้นที่ได้นำเสนอกิจกรรมที่ได้ดำเนินการผ่านเครื่องมือการวิจัย เดือนละอย่างน้อย ๑ ครั้ง)

๔) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย ชุมชน และภาคีการพัฒนาพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งในเวทีที่มหาวิทยาลัยฯ และเวทีในชุมชนพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ การนำเสนอกระบวนการทำงานที่ผ่านมา รายงานความก้าวหน้า และพูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประสบการณ์การลงพื้นที่ ความภาคภูมิใจ ปัญหา อุปสรรคในการลงพื้นที่และการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม (โดยมีการจัดกิจกรรมทุก ๒ เดือนเป็นอย่างน้อย)

๕) ถอดบทเรียน และสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ละครั้ง และเผยแพร่ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์ Facebook และจดหมายข่าว

๖) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพี่เลี้ยงนักวิจัย และนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง กระบวนการเรียนรู้ ทักษะและประสบการณ์การทำงานวิจัยจากพี่เลี้ยงนักวิจัย สู่ นักวิจัยรุ่นใหม่

ทั้งนี้ วิธีการบริหารจัดการโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ สามารถนำเสนอในรูปแบบ Gantt Chart เพื่อสะท้อนให้เห็นกระบวนการการทำงานในแต่ละเดือน ได้ดังนี้

ตารางที่ ๑-๑ กระบวนการทำงานในแต่ละเดือน

[illegible]

ที่	กิจกรรม	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
	สร้างและใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย และภาคีการพัฒนาในพื้นที่ เช่น เว็บไซต์ กลุ่ม Facebook ไลน์ และจดหมายข่าว												→
	การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม (ต้นน้ำ)												
๑.	ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจงานวิชาการสายรับใช้สังคม	→											
๒.	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนกระบวนการค้นหาโจทย์วิจัย	→	→										
๓.	อบรมเชิงปฏิบัติการยกร่างข้อเสนอการวิจัย	→	→	→									
๔.	จัดเวทีนำเสนอร่างข้อเสนอการวิจัย และรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยฯ	→	→										
๕.	จัดเวทีนำเสนอข้อเสนอการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย												
	การบริหารจัดการงานวิจัยระดับกลางน้ำ												
๑.	ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการ/แผนการดำเนินงานวิจัยเชิงพื้นที่ และแนวทาง/วิธีการบูรณาการการเรียนรู้การสอน วิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม					→							
๒.	อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เรียนรู้เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการวิจัยเชิงพื้นที่ การสร้างความเชื่อถือไว้วางใจ การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล (อบรมนักวิจัยฯ อย่างน้อยเดือนละ ๑ เครื่องมือ)												→
๓.	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการลงพื้นที่ผ่านเครื่องมือการวิจัยเชิงพื้นที่ (เดือนละอย่างน้อย ๑ ครั้ง)												→
๔.	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยชุมชน และภาคีการพัฒนาพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งเวทีที่มหาวิทยาลัยฯ และชุมชนพื้นที่เป้าหมาย						→		→		→		→
๕.	ถอดบทเรียนและองค์ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมการวิจัย						→		→		→		→

[illegible]

บทที่ ๒

การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย

๒.๑ กลไกการบริหารงานวิจัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ABC

กลไกที่ใช้ในการจัดการบริหารงานวิจัย ใช้กระบวนการประชุมและการมีส่วนร่วม กระบวนการจัดการความรู้ทั้งระหว่างหน่วยระดับมหาวิทยาลัย ระหว่างคณะและนักวิจัย ระหว่างนักวิจัยที่เลี้ยงและนักวิจัยรุ่นใหม่ มีการ work shop เพื่อพัฒนานักวิจัย พัฒนากับบริหารจัดการงานวิจัยตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัย การพัฒนานักวิจัยรุ่นก่อนให้เป็นพี่เลี้ยงนักวิจัย/พัฒนานักวิจัยที่มีประสบการณ์ให้เป็นนักวิจัยมืออาชีพ (Coaching) มีระบบคลินิกวิจัยให้คำปรึกษา (Coaching) และให้คำปรึกษาเป็นรายโครงการ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป คือมีระบบการจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ/วิทยาลัยตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำระบบ กระบวนการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ

กลไกที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ใช้กระบวนการให้ทุนวิจัยเพื่อให้นักวิจัยศึกษาบริบทและค้นหาโจทย์วิจัยในพื้นที่ โดยใช้เวทีระดมสมองค้นหาโจทย์วิจัยร่วมกับภาคีต่างๆ ในพื้นที่ นำเสนอกระบวนการค้นหาการจัดการความรู้ (KM) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มนักวิจัย ในการนำเสนอประสบการณ์ ใช้กระบวนการ Training เป็นรายโครงการ จัดเวทีวิพากษ์โครงการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

๒.๒ กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC ระดับมหาวิทยาลัยและคณะ/สถาบัน

๒.๒.๑ กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC (ช่วงต้นน้ำ)

๑) กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC จะมีการสนับสนุนทุนคณะไปพัฒนาโจทย์ โดยมีการพิจารณาให้ทุนวิจัยสายวิชาการรับใช้สังคมแก่คณะ/วิทยาลัย โดยใช้พื้นที่ของโครงการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เป็นพื้นที่นำร่อง อำเภอละ ๑ ตำบล และ/หรือ ประเด็นที่เป็นโจทย์ร่วมของหลายพื้นที่ โดยเชื่อมโยงกันเป็นประเด็นในการพัฒนาระดับจังหวัด เช่น ประเด็นการพัฒนาอาหารและเกษตรปลอดภัย ประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอทั้งระบบ ประเด็นการพัฒนาเมืองนครพนมเป็นเมืองแห่งสุขภาวะ ประเด็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งต้องดูว่ามีโจทย์ร่วมอะไรบ้าง เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหา และการพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยนครพนม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีการพัฒนาพื้นที่ทุกภาคส่วน

๒) กระบวนการส่งเสริมให้คณะไปพัฒนาโจทย์วิจัยเชิงพื้นที่ สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน และการบริการวิชาการ ด้วยการพานักศึกษาลงพื้นที่ของโครงการ ผลที่ได้ คือได้โจทย์จากชุมชนด้วยกระบวนการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน

๓) กระบวนการจัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการของคณะผู้วิจัย ต่อผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. ซึ่งผลที่จะได้รับคือ อาจารย์ นักวิจัย ได้รับฟังและเข้าใจ ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ให้นักวิจัยได้เห็นแนวทาง ช่องทางในการแก้ไขรายละเอียดตามข้อเสนอโครงการ เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วนของเนื้อหา

๔) กระบวนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) โดยนักวิจัย ผู้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ต้องจัดกลุ่ม เพื่อเข้า

อบรม กับ ดร.ปรีชา อุยตระกูล “พัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) ซึ่งผลที่จะได้จากกระบวนการนี้คือ การพัฒนาเอกสารเชิงหลักการให้เป็นข้อเสนอการวิจัย และข้อเสนอการวิจัยนี้ ต้องเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา และสุดท้ายนักวิจัยต้องปรับแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

๕) กระบวนการสุดท้ายของส่วนที่เป็นต้นน้ำ คือจะมีการประกาศผลการพิจารณาข้อเสนอการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยรอบที่ ๑ และการเซ็นสัญญาได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระหว่าง คอบช. และมหาวิทยาลัยนครพนม และหัวหน้าโครงการ (Grant ทุน) ผลที่ได้จากกระบวนการนี้คือ สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย

๒.๒.๒ กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC (ช่วงกลางน้ำ) คือการติดตามงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) กระบวนการบริหารงานวิจัยแบบ ABC (ช่วงกลางน้ำ) ได้มีการจัดเวทีรายงานความก้าวหน้า ภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนมฯต่อผู้ให้ทุน สกว. โดยผู้ที่นำเสนอรายงานความก้าวหน้านี้คือ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม ผลที่ได้รับจากกระบวนการนี้คือ ได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อการดำเนินการโครงการฯ และหลังจากนี้อีก ๓ เดือน ได้มีการจัดเวทีเพื่อนำเสนอรายงานความก้าวหน้า รอบ ๓ เดือน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. ผลที่ได้จากรายงานรอบ ๓ เดือนคือ ได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการดำเนินการวิจัยต่อไป และนักวิจัยได้ทราบเทคนิค วิธีการ กระบวนการในการทำวิจัยตามขอบเขตโครงการวิจัยของตนเอง

๒) จัดเวทีการจัดการความรู้ ๓ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๑ มีการจัดเวทีการจัดการความรู้ เรื่องการใช้เครื่องมือในการทำวิจัย ภายใต้ชื่อกิจกรรม “เวทีอบรมนักวิจัยที่ได้รับทุนเรื่อง เครื่องมือในการเก็บข้อมูล งานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” ผลที่ได้จากกระบวนการนี้คือ นักวิจัยได้ทราบและสามารถนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม

(๒) ครั้งที่ ๒ เวทีการจัดการความรู้ เรื่องวิธีการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ได้จัดประชุมภายใต้ชื่อกิจกรรม “การประชุมเพื่อชี้แจงการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย และเวทีการจัดการความรู้เชิงปฏิบัติการ :การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย” ผลที่จะได้รับจากกระบวนการนี้คือ ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนพัฒนาโจทย์ของหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย

(๓) ครั้งที่ ๓ เวทีการจัดการความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมรายงานความก้าวหน้า ๖ เดือน ผลที่ได้จากกระบวนการนี้คือ รายละเอียดในการเตรียมความพร้อม รายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน และได้กำหนดการนัดหมายการจัดเวทีแลกเปลี่ยนครั้งถัดไป

๒.๒.๓ ผลผลิตที่ได้ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ รูปแบบคือ ๑) แบบรูปธรรม ๒) แบบนามธรรม

๑) แบบรูปธรรม มีดังนี้

(๑) มีโครงการที่ได้รับทุนภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ ทุน

(๒) โครงการสนับสนุนหน่วยวิจัยแต่ละคณะไปพัฒนาโจทย์วิจัย เพื่อเตรียมขอรับปี ๒๕๕๙ จำนวน ๗ ทุน (กำลังดำเนินการ)

(๓) มีจำนวนนักวิจัยเชิงพื้นที่ที่เกิดขึ้นภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน ๑๐๔ คน จาก ๑๗ โครงการ

(๔) งบประมาณในการสนับสนุนทุนวิจัย คือ คอช. สนับสนุน ๕๐% คิดเป็นจำนวนเงิน ๗๒๘,๗๗๐ บาท และจากคณะ/วิทยาลัย ๔๔๗,๑๔๗.๕๐ คิดเป็น ๓๐.๖๘ % และจากมหาวิทยาลัย ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท คิดเป็น ๑๙.๓๒ %

(๕) มีจำนวนหน่วยงานภาคีเกิดขึ้น ภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน ๓๕ หน่วยงาน ที่ตอบรับ ร่วมเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็น ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด

๒) แบบนามธรรม

(๑) เกิดการตื่นตัวของอาจารย์ นักวิจัย และภาคี ในการวิจัยเพื่อรับใช้สังคม

๒.๓ นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ที่พบ ที่สร้างขึ้น และข้อเรียนรู้สำคัญ (Reflection)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถสรุปผลงานที่เกิดขึ้นที่เป็นนวัตกรรมการจัดการดังนี้

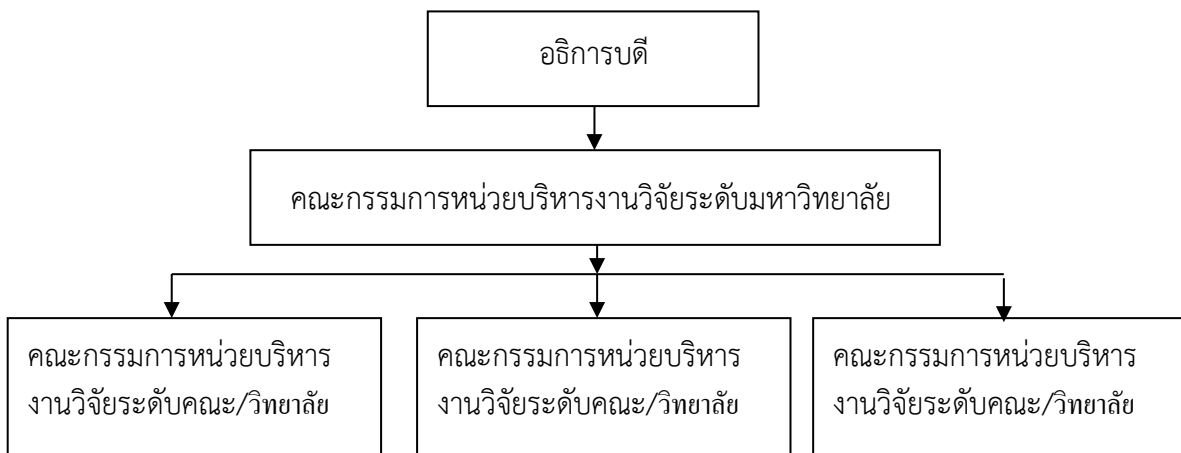
๒.๓.๑ ด้านระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย

๑) ระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยรูปแบบเดิม

เดิมโครงสร้างการบริหารงานวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยมีผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้กำกับและติดตามงานวิจัย และผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสหกิจศึกษาและนวัตกรรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผู้กำกับและติดตามงานนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ มีคณะกรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยนครพนม ดูแลกำกับทิศทางการทำงานวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ โดยมีอธิการบดี เป็นประธาน ผู้ช่วยอธิการบดี ๒ ท่าน เป็นรองประธาน รองคณบดีที่ดูแลงานวิจัยเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นกรรมการและเลขานุการ แต่ในระดับคณะจะมีเพียงบางคณะที่มีหน่วยวิจัย และในมหาวิทยาลัยจะมีการประชุมปีละ ๒ ครั้ง โดยสาระในการประชุมจะเป็นเรื่องการวางกรอบวิจัย และทิศทางของงานประกันคุณภาพงานวิจัย การได้รับทุนวิจัยของอาจารย์จะอยู่ในวงจำกัด

๒) ระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยรูปแบบใหม่

ระบบบริหารจัดการงานวิชาการและงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ จะมีคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัยมีบทบาทที่ชัดเจน และจะเน้นการวิจัยสายรับใช้สังคม ดังแผนโครงสร้าง ดังนี้

ภาพที่ ๒-๑ แสดงแผนโครงสร้าง ระบบบริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย

จากกรอบแนวคิดของมหาวิทยาลัย ที่เน้นรับใช้สังคมเป็นกรอบในการทำงาน และเชิญชวนทุกคณะ/วิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ คณะ ๑ โมเดล โดยกำหนดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่คณะ/วิทยาลัย พื้นที่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้เป็นงบประมาณสำหรับการลงพื้นที่ศึกษาโอกาส ปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย

มีแผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านงานวิจัยสายรับใช้สังคม มหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัยโดยการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับและจัดทำประกาศภาระงานของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เรื่อง “ภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม” ซึ่งมีสาระสำคัญคือ อาจารย์สามารถเสนอภาระงานด้านการวิจัยแทนภาระการสอนได้ไม่เกิน ๗๐ % ของภาระงานเต็มเวลา กำหนดให้ทำงานคันคว่ำวิจัย ไม่เกิน ๒๔.๕๐ ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์ /ภาคการศึกษา ปกติ สร้างฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคมและมีการจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลให้กับผู้บริหารและอาจารย์/นักวิจัย บุคลากรสายสนับสนุน ฐานข้อมูลมีการจัดเก็บข้อมูลจากนักวิจัย ๓ ส่วน คือ ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ ข้อมูลนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ โดยจัดเก็บเป็นรายบุคคล

มีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ เพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาพื้นที่

๓) ด้านผลผลิตคือ ได้โครงการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ จากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมด้วยกระบวนการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ นโยบายจากผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัยและระดับ คณะ/วิทยาลัย ที่มีความพยายามผลักดันให้เกิดการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่มากขึ้น จึงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนไปแล้ว แบ่งได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้
ระยะที่ ๑ มีจำนวน ๙ โครงการได้รับทุนจากทั้งหมด ๑๑ โครงการ ได้แก่

(๑) โครงการ การลดต้นทุนการเกษตรและเพิ่มคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านนาดี ตำบลหนองย่างขึ้น : กรณีการผลิตข้าวนาปี

(๒) โครงการ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตขนมจีนของกลุ่มผลิตขนมจีนชุมชนบ้านโคกสะอาด ตำบล ตำบลกุดตาไก อำเภอลาปลา จังหวัดนครพนม

(๓) โครงการ การพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่เหมาะสม กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมผลิตมีดพร้าชุมชนนาถ่อน จังหวัดนครพนม

(๔) โครงการ ศึกษาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว : กรณีศึกษา นครพนม – คำม่วน

(๕) โครงการ การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลนาคู อำเภอนาแก

(๖) โครงการ กระบวนการสืบค้นอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนพืมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

(๗) โครงการ การศึกษาวิถีชีวิตกับการใช้ประโยชน์จากป่าบุงป่าทาม อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านหาดแพง

และมีโครงการวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างนักวิจัยจากหลายคณะ/วิทยาลัย จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

(๘) โครงการ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ กรณีศึกษา : ตำบลยอดขาด อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

(๙) โครงการ การพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายแบบบูรณาการในการสร้างเสริมสุขภาพวัยทำงาน กรณีศึกษา ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ระยะที่ ๒ มีโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุน จำนวน ๑ โครงการ จากทั้งหมด ๖ โครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก มหาวิทยาลัยไม่สนับสนุนในส่วนที่มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนอีก ๕๐% ทำให้โครงการวิจัยที่เหลือไม่มีโอกาสได้รับทุนสนับสนุน โครงการ ที่ได้รับทุนระยะที่ ๒ นี้คือ

โครงการ การพัฒนากระบวนการย้อมครามธรรมชาติโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มทอผ้า ย้อมคราม บ้านโนนสะอาด ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ระยะที่ ๓ มีโครงการที่กำลังเซ็นสัญญา จำนวน ๗ โครงการ เป็นโครงการสนับสนุนให้หน่วยวิจัยแต่ละคณะไปพัฒนาโจทย์ เพื่อเตรียมรายละเอียดโครงการในการขอรับทุนสนับสนุนปี ๒๕๕๙ รวมทั้งมีการจัดเวทีพัฒนาโจทย์ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัด ซึ่งโครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ในปีที่ ๑ นี้เป็นการทำงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นที่ และบูรณาการไปกับการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัย โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารระดับ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี/ ผู้อำนวยการ รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/วิทยาลัย ตามลำดับ กิจกรรมการพัฒนา โจทย์วิจัยกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิชาการลงไปทำงาน กับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการพัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วม ซึ่งผลการระดมสมองได้ประเด็นทั้งหมด ๙ ประเด็นได้แก่ ๑) ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ ๒) เกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม) ๔) พลังงานทดแทน ๕) ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ ๖) การท่องเที่ยว ๗) วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ๘) สุขภาพ ๙) การค้าชายแดน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะเน้นการทำวิจัยใน ๒ ประเด็นแรก คือผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์(ข้าวอินทรีย์) จึงได้มีการประกาศทุนวิจัยรอบ ๒ โดยเน้น ๒ ประเด็นดังกล่าว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษาให้ทุนสนับสนุน

การรายงานผลการดำเนินงานให้มหาวิทยาลัยรับทราบโดยผ่าน “วาระการประชุม คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยนครพนม” ทราบ ทุกเดือน เดือนละ ๑ ครั้ง นอกจากนี้ยังมีเรื่องแจ้งเพื่อพิจารณา คือ การพิจารณาเห็นชอบโครงการนวัตกรรมพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ฯ ระยะต่อเนื่อง ปีที่ ๒ (๒๕๕๙) ผลที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้เสนอโครงการต่อสภามหาวิทยาลัยต่อเพื่อขออนุมัติ ก่อนนำเสนอเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.)

๒.๓.๒ ระบบการจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย แสดงรายละเอียด ดังตารางที่ ๒ ซึ่งมีคณะ/วิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยนครพนม ดังนี้

- ๑) คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
- ๒) คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๓) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
- ๔) คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- ๕) คณะเกษตรและเทคโนโลยี
- ๖) วิทยาลัยธาตุพนม
- ๗) เทคโนโลยีศรีสงคราม
- ๘) วิทยาลัยนาหว้า

สรุป กระบวนการพัฒนาหน่วยบริหารจัดการงานวิจัย แบ่งได้เป็น ๒ ระดับคือ ระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย ซึ่งแสดงในรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒-๑ ผลการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนงานวิจัย นวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ดังแสดงรายละเอียดในตารางดังต่อไปนี้

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
			รูปธรรม	นามธรรม
๑.โครงสร้าง/ กลไกการจัดการ	๑.เดิมโครงสร้างระบบบริหารจัดการระดับมหาวิทยาลัยทั้งด้านวิชาการและงานวิจัย มีการแบ่งการกำกับดูแลอยู่แล้ว ๒.มีการประชุมเกี่ยวกับการวางกรอบการวิจัยและทิศทางของงานประกันคุณภาพงานวิจัย จะทำให้อาจารย์ได้รับทุนวิจัยในวงจำกัด ๓.การบริหารจัดการเน้นเฉพาะเรื่องของการให้ทุนสนับสนุนและการติดตามทุนตั้งไม่มีระบบการพัฒนางานวิจัยทั้งส่วนต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ที่ทำให้เกิดขั้นตอนกระบวนการจัดการงานวิจัยที่ครบถ้วน	๑.ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย” ๒. มีแผนการบริหารจัดการโครงการ นวัตกรรม การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมแห่งการเรียนรู้แบบบูรณาการ มี ๓ ระดับ ดังนี้ ๒.๑ การบริหารจัดการแบบต้นน้ำ คือ (๑) การประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยร่วมกับคณะกรรมการบริหารงานวิจัยคณะต่าง ๆ (๒) เปิดรับสมัครอาจารย์และบุคลากรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ (๓) ประกาศทุนวิจัยสายรับใช้สังคม (๔) จัดเวทีอบรมการออกแบบกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัย ทั้งระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ/วิทยาลัย (๕) จัดเวทีอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้าใจเรื่องงานวิจัยสายรับใช้สังคมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่สนใจ (๖) จัดเวทีพัฒนาโจทย์วิจัยสายรับใช้สังคมตามความต้องการของพื้นที่	มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วนใหญ่ คือ การจัดการแบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ	๑.งานวิจัยเกี่ยวกับการรับใช้สังคมเพิ่มมากขึ้นจากกรอบแนวความคิดของมหาวิทยาลัยเพื่อการรับใช้สังคม ๒. มีการกำกับติดตามผล ทำให้เกิดกระบวนการที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน ๓. มีการขยายตัวของงานวิจัยผ่านมหกรรมงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการ สร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
		(๗) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการวิธีการเขียนเอกสารเชิงหลักการ ๒.๒ การบริหารจัดการงานวิจัยระดับกลางน้ำ (๑) จัดเวทีเพื่อพัฒนาคณาจารย์/นักวิจัย/บุคลากร เรื่องวิธีการทำงาน กับชุมชน ทำความรู้จักและเรียนรู้การใช้เครื่องมือการวิจัยแบบ PAR (๒) จัดเวทีติดตามผลการนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมของโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการทำงานวิจัยชุมชนร่วมกัน (๓) ติดตามการปฏิบัติงานวิจัยของโครงการวิจัยในพื้นที่เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการทำงาน (๔) จัดเวทีรายงานความก้าวหน้าการทำงานโครงการวิจัย (รอบ ๓ เดือน และ ๖ เดือน) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ข้อเสนอแนะ (๕) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนการบริหารจัดการงานวิจัยในระดับกลางน้ำ ๒.๓ การบริหารจัดการงานวิจัยระดับปลายน้ำ (๑) จัดเวทีฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการเขียนรายงานการวิจัย การสังเคราะห์ผลการวิจัย (๒) จัดเวทีฝึกอบรมการเขียนบทความวิจัยสายรับใช้สังคม		

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการ สร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
		(๓) เวทีเขียนรายงานวิจัย และเขียนบทความวิจัยโดยนักวิจัย (๔) จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาวิพากษ์งาน (๕) จัดมหกรรมงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิชาการ		
๒.บุคลากรของมหาวิทยาลัย	บุคลากรมีประสบการณ์น้อย ด้านการวิจัยเชิงพื้นที่ เช่น การลงพื้นที่เพื่อค้นหาโจทย์จากชุมชน และกระบวนการตั้งโจทย์ เป็นต้น	๑. มีนโยบายสนับสนุนในปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗ และมีการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติในปี ๒๕๕๘ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ๒. มีการให้ความรู้กับบุคลากร/อาจารย์/นักวิจัย เรื่อง กระบวนการพัฒนาโจทย์ รายงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ การให้ทุนสนับสนุน ระยะที่ ๑ มีกระบวนการติดตามรายงานความก้าวหน้า ๓ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ รายงานความก้าวหน้าโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมา ครั้งที่ ๒ เป็นกระบวนการจัดการความรู้ในหมู่นักวิจัยเรื่องกระบวนการสร้างเครื่องมือการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล ครั้งที่ ๓ เป็นการรายงานความก้าวหน้ารอบเดือน ซึ่งเชิญนักวิจัย พี่เลี้ยง มาช่วยวิพากษ์ให้นักวิจัยได้ปรับแก้ เตรียมส่งผู้ทรงภายนอก ๓. นักวิจัย พี่เลี้ยง ที่มีประสบการณ์วิจัยชุมชน แนะนำแก่นักวิจัยรุ่นใหม่	๑. มีนโยบายสนับสนุนให้นักวิจัยสายรับใช้สังคม ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒. มีการนำเสนอต่อที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย โดยมีแนวคิดมหาวิทยาลัยสายรับใช้สังคมและเชิญชวนทุกคนเข้าร่วมโครงการ ๑อำเภอ ๑คณะ ๑โมเดล ๓. ได้นักวิจัยสายชุมชนจำนวนหนึ่งที่มีความรู้ด้านชุมชนจำนวน ๑๐๔ คน/๑๗ ทุน ซึ่งจะเปิดตัวเลขในปีฐาน (๒๕๕๘)	๑. นักสามารถวิจัยมีวิธีพัฒนาโจทย์ มีความรู้เรื่องการทำงานกับชาวบ้าน ๒. ได้ทราบทัศนคติของนักวิจัยต่อการลงพื้นที่

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
		เป็นการเสริมความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในเรื่อง การวิเคราะห์ และการประเมินคุณภาพของรายงานความก้าวหน้างานวิจัย		
๓.การบริหารจัดการงบประมาณ/การเงิน	ระดับมหาวิทยาลัย มีการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อผลักดัน สนับสนุนงานวิจัยเพื่อชุมชน ยั่งยืนและไม่ทั่วถึงทุกคณะ/วิทยาลัย	มีหน่วยงานภายนอกเช่น สกว.สนับสนุนมหาวิทยาลัยเพื่อการรับใช้สังคม	๑. งบประมาณสนับสนุนจาก คอบช. ๕๐% เป็นจำนวน ๗๒๘,๗๗๐ บาท คณะ/วิทยาลัย สนับสนุน ๓๐.๖๘% เป็นจำนวน ๔๔๗,๑๔๗.๕๐ บาท และมหาวิทยาลัย สนับสนุน ๑๙.๓๒% เป็นเงิน ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท ๒. ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ โดยมีเงื่อนไขของการรับทุน ระหว่างมหาวิทยาลัย นครพนมกับ เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ฝ่ายละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็น ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท	มีงบประมาณในการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อสังคมเพิ่มขึ้นทุกปีตามเป้าหมายที่ทางหน่วยงานสนับสนุนโครงการรับใช้สังคมได้กำหนดในแต่ละปี
๔.กฎ/ระเบียบ/หลักเกณฑ์	๑.กฎ /ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ การให้ทุนระดับมหาวิทยาลัย ในการที่กำกับดูแลเรื่องงานวิจัยเชิงพื้นที่ เริ่มมีมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ๒. ประกาศทุนสนับสนุนงานวิจัยที่ชัดเจน ๓. จัดทำสัญญารับทุน ที่ถูกต้องและชัดเจน	๑. มีประกาศทุนสนับสนุน ๒. มีทำสัญญาทุน ๓. จัดทำประกาศรับเอกสารเชิงหลักการ เพื่อให้คณาจารย์นักวิจัยที่มีความสนใจงานวิจัยเชิงพื้นที่ ได้พื้นที่ในการเขียนขอทุนวิจัย	๑. การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบข้อบังคับและทางมหาวิทยาลัย โดยจัดทำประกาศ ภาระงานของคณาจารย์มหาวิทยาลัยเรื่องภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย นครพนม ซึ่งมีสาระสำคัญคือ อาจารย์สามารถ	๑. จำนวนงานวิจัยเพื่อชุมชน เพิ่มขึ้น ๓๐% ในปีถัดไป

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการ สร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
			เสนอภาระงานด้าน การวิจัยแทนภาระ การสอนได้ไม่เกิน ๗๐% ของภาระงาน เต็มเวลา กำหนดให้ ทำงานคั่นคว่ำวิจัยไม่ เกิน ๒๔.๕๐ ชั่วโมง ทำการ/สัปดาห์/ภาค การศึกษาปกติ ๒.จากกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ การให้ ทุน ทำให้ทราบ จำนวน ผู้ได้รับทุนใน ปี ๒๕๕๘ ทั้งหมด ๑๗ โครงการ	

ตารางที่ ๒-๒ ผลการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนงานวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชนระดับคณะ/วิทยาลัย ดังแสดงรายละเอียดในตารางดังต่อไปนี้

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
			รูปธรรม	นามธรรม
๑. โครงสร้าง/กลไกการจัดการ	คณะ/วิทยาลัยมีโครงสร้างการบริหารงานวิจัยภายใต้คณบดี ซึ่งมีรองคณบดีฝ่ายวิจัยเป็นผู้รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการงบประมาณการวิจัย การจัดหาแหล่งทุนวิจัย นอกจากนี้รองคณบดีฝ่ายวิจัยของคณะ/สถาบัน ยังรับผิดชอบหน้าที่ในการบริหารงานบริการวิชาการ และงานประกันคุณภาพ การศึกษาของคณะควบคู่กันไป	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง		
๒. บุคลากรของมหาวิทยาลัย	คณะ/วิทยาลัย เป็นคณะที่เน้นการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งต้องอาศัยงบประมาณจำนวนมากในการดำเนินการวิจัย แม้ว่าจะมีการส่งข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนสนับสนุนจากภายนอกแล้ว แต่บุคลากรที่ได้รับทุนส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มบุคลากรที่เคยได้รับทุนมาก่อนแล้ว	สนับสนุนให้บุคลากรของคณะได้มีโอกาสเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนจากแหล่งภายนอก นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากคณะ	มีอาจารย์หน้าใหม่ได้รับการพิจารณาให้ได้รับทุนจากภายนอก เช่น จากคอบช. รวมไปถึงงานวิจัย ซึ่งเป็นการเข้าร่วมการเขียนข้อเสนอโครงการ	
๓. การบริหารจัดการงบประมาณ/การเงิน	คณะ/วิทยาลัยได้รับงบประมาณวิจัยที่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินแต่ละปี โดยจะแบ่งเป็น ๒ ส่วนเท่า ๆ กันให้กับบุคลากรระดับ	สนับสนุนให้บุคลากรเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายนอก	คณะ/วิทยาลัยได้รับงบประมาณจากการส่งข้อเสนอการวิจัยเพิ่มขึ้น รวมไปถึงงานวิจัยที่มีอาจารย์หน้าใหม่ที่ได้รับทุนเพิ่มขึ้น	

ประเด็น	สถานการณ์เดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลง	สถานการณ์หลังการเปลี่ยนแปลง หรือ สถานการณ์ที่คาดหวัง	
			รูปธรรม	นามธรรม
	อาชีวศึกษา และ อุดมศึกษา ซึ่งถือว่า น้อยมากเมื่อเทียบกับ เกณฑ์การประกัน คุณภาพการศึกษา			
๔. กฎ/ระเบียบ/หลักเกณฑ์	คณะ/วิทยาลัย ทำการเรียนการสอนทั้งระดับ อาชีวศึกษาและ อุดมศึกษา โดย อาชีวศึกษานั้นบังคับให้ ครู/อาจารย์มีงานวิจัย หรือนวัตกรรม ๑ ชิ้น/คน/ปี ส่วน ระดับอุดมศึกษา อาจารย์ประจำ หลักสูตรควรมี ผลงานวิชาการ และ งบประมาณการวิจัยขั้นต่ำ ๖๐,๐๐๐ บาท/คน	คณะฯมีความ พยายามในการจัดหา แหล่งทุนภายนอก ให้กับครู/อาจารย์ใน การจัดทำงานวิจัย และส่งเสริมให้ อาจารย์ส่งข้อเสนอ โครงการเพื่อขอรับ ทุนสนับสนุนจาก ภายนอก	มีนักวิจัยหน้าใหม่ ได้รับงบประมาณ สนับสนุนการวิจัย เพิ่มขึ้น	

ตารางที่ ๒-๓ สรุปผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
ต.ค.-พ.ย.	๑. การพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยระดับ			

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
	มหาวิทยาลัยและระดับ คณะ/วิทยาลัย			
	๑.๑ กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การวิจัยสายรับ ใช้สังคม และเป้าหมายของ การทำงานตั้งแต่ต้นน้ำถึง ปลายน้ำ เพื่อพัฒนาเชิง พื้นที่	✓	มีการนำเสนอต่อที่ประชุมของ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย แล้ว โดยมีแนวคิดมหาวิทยาลัยสาย รับใช้สังคมมาเป็นกรอบแนวคิดในการ ทำงาน และเชิญชวนทุกคณะ/ วิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ คณะ ๑ โมเดล (ระยะที่ ๑) โดย กำหนดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ คณะ/วิทยาลัย พื้นที่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้เป็นงบประมาณสำหรับ การลงพื้นที่ศึกษาโอกาส ปัญหาและ ศักยภาพของพื้นที่ด้วยกระบวนการที่ หลากหลาย	
	๑.๒ จัดตั้งหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยสายรับใช้ สังคมระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย	✓	ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการหน่วยบริหารงานวิจัย ระดับมหาวิทยาลัย” ที่ได้รับความ เห็นชอบของที่ประชุมระหว่าง ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับ ผู้บริหารคณะ/วิทยาลัยมีมติเห็นชอบ ให้ทำคำสั่งแต่งตั้ง เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และมอบหมาย ให้คณะ/วิทยาลัยจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการหน่วยบริหารงานวิจัย ระดับคณะ/วิทยาลัย -จัดทำประกาศรับเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) เพื่อให้คณาจารย์ นักวิจัยที่มีความสนใจงานวิจัยเชิง พื้นที่ ได้มีพื้นที่ในการเขียนขอทุนวิจัย	
	๑.๓ จัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้าน งานวิจัยสายรับใช้สังคม ระดับมหาวิทยาลัย และ ระดับคณะ/วิทยาลัย	✓	๑. การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับและทางมหาวิทยาลัยนครพนม โดยจัดทำประกาศภาระงานของคณาจารย์มหาวิทยาลัยนครพนม เรื่อง “ภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม” ซึ่งมีสาระสำคัญคืออาจารย์สามารถเสนอภาระงานด้านการวิจัยแทนภาระการสอนได้ไม่เกิน ๗๐ % ของภาระงานเต็มเวลา กำหนดให้ทำงานคั่นคว่ำวิจัย ไม่เกิน	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
			๒๔.๕๐ ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์ /ภาค การศึกษาปกติ	
	๑.๔ จัดทำฐานข้อมูล นักวิจัยสายรับใช้สังคม ระดับมหาวิทยาลัย และ ระดับคณะ/วิทยาลัย	✓	มหาวิทยาลัยนครพนมได้จัดทำ ฐานข้อมูลนักวิจัยและวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ สถาบันวิจัยและ พัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนมได้จัด อบรมการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งเป็น ฐานข้อมูล Online สามารถเข้าใช้งาน ได้ทุกที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ http://itech.npu.ac.th/rdbnpu แบ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูลนักวิจัย ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ งานวิจัย และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ของคณาจารย์ นักวิจัย ในรูปแบบของ การลงทะเบียนเพื่อเป็นสมาชิกของ website ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลของ สมาชิกจะถูกเก็บอย่างปลอดภัยซึ่ง เป็นการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูล งานวิจัย ข้อมูลนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ โดยแบ่งตามหน่วยงานภายใน มหาวิทยาลัยนครพนม และมีการแนบ ข้อมูลงานวิจัย บทความตีพิมพ์ และ ข้อมูลนวัตกรรมซึ่งสามารถสืบค้นได้ อย่างเป็นระบบ	
	๒. การพัฒนาระบบและ กระบวนการจัดการเพื่อ ส่งเสริมงานวิจัยรับใช้ สังคม			
	๒.๑ กำหนดให้ทุกหลักสูตร มีรายวิชาที่บูรณาการการ เรียนการสอน การวิจัย และ การบริการวิชาการ อย่าง น้อย ๒ รายวิชาต่อปี	กิจกรรมนี้ ได้เกิดขึ้น ไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ ครบถ้วน	กล่าวคือนักวิจัยบางส่วนที่ได้รับทุน การสนับสนุน ได้จัดให้มีการเรียนการ สอนแบบบูรณาการ ด้วยการพา นักศึกษาลงพื้นที่ ในเขตที่รับผิดชอบ งานวิจัยของโครงการ	เนื่องจากกิจกรรม ยังอยู่ที่ระยะ กลางน้ำ จึงทำให้ กิจกรรมส่วนหนึ่ง เกิดขึ้นแต่ยังไม่ สมบูรณ์
	๒.๒ กำหนดให้อาจารย์ต้อง มีรายวิชาที่บูรณาการการ เรียนการสอน การวิจัย และ การบริการวิชาการ อย่าง น้อย ๑ รายวิชาต่อปี	กิจกรรมนี้ ได้เกิดขึ้น ไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ ครบถ้วน	กล่าวคือนักวิจัยบางส่วนที่ได้รับทุน การสนับสนุน ได้จัดให้มีการเรียนการ สอนแบบบูรณาการ ด้วยการพา นักศึกษาลงพื้นที่ ในเขตที่รับผิดชอบ งานวิจัยของโครงการ	เนื่องจากกิจกรรม ยังอยู่ที่ระยะ กลางน้ำ จึงทำให้ กิจกรรมส่วนหนึ่ง เกิดขึ้นแต่ยังไม่ สมบูรณ์

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
	๒.๓ กำหนดสัดส่วนภาระ งานให้กับคณาจารย์ที่ ทำงานวิชาการสายรับใช้ สังคม	กิจกรรมนี้ ได้เกิดขึ้น ไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ ครบถ้วน	กล่าวคือ จะมีการจัดทำประกาศ กำหนดภาระงานให้กับคณาจารย์ที่ ทำงานวิชาการสายรับใช้สังคม ทั้งนี้ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการ ทำงานแก่คณาจารย์และนักวิจัย	เนื่องจากกิจกรรม ยังอยู่ที่ระยะ กลางน้ำ จึงทำให้ กิจกรรมส่วนหนึ่ง เกิดขึ้นแต่ยังไม่ สมบูรณ์
	๒.๔ สร้างความร่วมมือกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและ เอกชนในพื้นที่	✓	วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เข้า พบผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เพื่อ ปรึกษาหารือและพูดคุยเกี่ยวกับแนว ทางการดำเนินโครงการ และรับฟัง ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาพื้นที่ จังหวัดนครพนม วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ จัดเวที ระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นปัญหา และประเด็นการพัฒนาพื้นที่ จังหวัด นครพนม ในการระดมสมองได้ ประเด็นปัญหาประเด็น ๙ ประเด็น ๑) ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสี ธรรมชาติ ๒) เกษตรอินทรีย์ (ข้าว อินทรีย์) ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ สงคราม) ๔) พลังงานทดแทน ๕) ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ ๖) การ ท่องเที่ยว ๗) วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ๘) สุขภาพ ๙) การค้าชายแดน และที่ ประชุมได้กำหนดประเด็นปัญหา ๒ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประเด็นผ้าทอ พื้นบ้านและประเด็นข้าวอินทรีย์ โดย มีผู้แทนจากสำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ผู้แทนจากสำนักงาน พัฒนาชุมชน ผู้แทนจากสำนักงาน พาณิชย์จังหวัด และผู้แทนจาก สำนักงานจังหวัดนครพนม ในการจัด เวทีครั้งนี้ทำให้ได้ขอบเขตงานวิจัยที่ ชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้อง	
	๒.๕ สร้างและใช้ช่องทาง การสื่อสารที่หลากหลายใน	✓	มีการจัดทำทั้งทั้งหนังสือระหว่าง คณะ/หน่วยงาน พร้อมทั้งมีการจัดตั้ง	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
	การติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง นักวิจัย และภาคีการพัฒนา ในพื้นที่ เช่น เว็บไซต์ กลุ่ม Facebook ไลน์ และ จดหมายข่าว		Line กลุ่ม Email และ Facebook	
	๓. การพัฒนาศักยภาพ นักวิจัยสายรับใช้สังคม (ต้นน้ำ)			
	๓.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ งานวิชาการสายรับใช้สังคม	✓	๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีการประชุมเพื่อ ชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการประชุมเพื่อการจัดตั้งหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ การประชุม เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการประชุมเพื่อการจัดตั้งหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัยฯ ๑. ผู้บริหารทุกระดับที่ดูแลงานวิจัยใน ระดับคณะ/วิทยาลัย มีความเข้าใจต่อ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและการ ดำเนินโครงการ ๒. มีกระบวนการขับเคลื่อนหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย เริ่มจากคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๓. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัย ในระดับมหาวิทยาลัยฯ และระดับ คณะ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ประชุม คณะกรรมการดำเนินงานหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัย ๑. นำเสนอความก้าวหน้าของ โครงการฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการ บริหารมหาวิทยาลัยนครพนม (กบ.) ๑) คณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยฯ ได้รับทราบผลการ ทำงานที่ผ่านมาของโครงการฯ	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
			๒) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ การดำเนินงานของโครงการฯ ๓) ได้ข้อมูลคณะกรรมการหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย เพื่อดำเนินการในการพัฒนา ศักยภาพหน่วยบริหารจัดการงานวิจัย ๒. ติดตามความก้าวหน้าของการ แต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๓. ติดตามการส่งเอกสารเชิงหลักการ ของคณาจารย์และนักวิจัยในแต่ละ คณะ/วิทยาลัย ๔. แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และ แนวทางการทำงาน ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ประชุม คณะกรรมการดำเนินงานหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๒ ๑. ติดตามความก้าวหน้าของการ แต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๒. ติดตามการส่งเอกสารเชิงหลักการ (ฉบับปรับปรุง) ของคณาจารย์และ นักวิจัยในแต่ละคณะ/วิทยาลัย ๓. แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และ แนวทางการทำงาน ๔. แจ้งแผนการดำเนินงาน ประจำเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ ประชุมชี้แจง รายละเอียดการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย และการโอนเงินเข้าบัญชีโครงการ/ ชี้แจงการดำเนินการโครงการทุก ๔ โครงการและกำหนดกรอบเวลาในการ ดำเนินการโครงการร่วมกัน ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ประชุมระดับ คณะเพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วม สนับสนุนทุนวิจัยภายใต้โครงการ นวัตกรรมฯ	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
			๑๖ เมษายน ๒๕๕๘ แจ้งระดับมหาวิทยาลัย/ระดับคณะ เพื่อดำเนินการโอนเงินสมทบทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีโครงการนวัตกรรม การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ครั้งที่ ๑ ตามที่ได้ประชุมตกลงกันในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยรับทราบและดำเนินการโอนเงินสมทบทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีโครงการนวัตกรรม การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ครั้งที่ ๑ ตามยอดที่แจ้งในบันทึกข้อความ ๒๐-๒๔ เมษายน ๒๕๕๘ เปิดบัญชีตามชื่อโครงการทั้ง ๙ โครงการ เพื่อดำเนินการโอนเงินสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีของโครงการนั้นๆ ๔-๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โอนเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้แก่โครงการวิจัยทั้ง ๙ โครงการ	
	๓.๒ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนกระบวนการค้นหาโจทย์วิจัย	✓	๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ประกาศรับเอกสารเชิงหลักการ Concept Paper ๑. ผู้บริหารระดับคณะ/วิทยาลัย เกิดความตื่นตัว และกระตุ้นให้คณาจารย์และนักวิจัยสนใจการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ๒. คณาจารย์และนักวิจัยที่มีความสนใจทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ได้มีพื้นที่ในการเขียนขอทุนวิจัย ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดนครพนม ๑. ได้ประเด็นการวิจัยและพื้นที่การวิจัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัย	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
			จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑.๑ ประเด็นข้าวอินทรีย์ พื้นที่ อำเภอเรณูนคร ๑.๒ ประเด็นผ้าทอ พื้นที่อำเภอนา หว้า ๓. ความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ระหว่างคณะผู้วิจัยจากคณะ/วิทยาลัย และภาคีการพัฒนาพื้นที่ โดย ๑) ประเด็นข้าวอินทรีย์ : ความ ร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์, อาจารย์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีศรี สงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะ วิทยาศาสตร์ และคุณวัฒนกาญจน์ ๒) ประเด็นผ้าทอ : ความร่วมมือ ระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์, อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะศิลป ศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาชุมชน	
	๓.๓ อบรมเชิงปฏิบัติการยก ร่างข้อเสนอการวิจัย	✓	๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้ คณาจารย์และนักวิจัยส่งเอกสารเชิง หลักการ (concept paper) เพื่อ ขอรับทุนวิจัย1. ได้เอกสารเชิง หลักการ concept paper ของ คณาจารย์และนักวิจัยจากทุกคณะ/ วิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็น ข้อเสนอการวิจัย ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ นัดประชุม คณาจารย์ที่ส่งเอกสารเชิงหลักการ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ครั้งที่ ๑) มี อาจารย์ส่งเอกสารเชิง หลักการจำนวน ๑๒ โครงการ ๑. คณาจารย์ได้ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยเชิงพื้นที่ ๒. คณาจารย์ได้ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุง เอกสารเชิงหลักการ ก่อนนำเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘	
	๓.๔ จัดเวทีนำเสนอร่าง ข้อเสนอการวิจัยและรับฟัง ข้อเสนอแนะจาก	✓	๗ มกราคม ๒๕๕๘ จัดเวทีนำเสนอ เอกสารเชิงหลักการของคณะผู้วิจัย รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยฯ		จากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ประกาศผลการ พิจารณาข้อเสนอการวิจัยที่ได้รับ ทุนอุดหนุนการวิจัย รอบที่ ๑ ผลการพิจารณาข้อเสนอการวิจัย และงบประมาณที่ได้รับทุน ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เซ็นต์สัญญารับ ทุนอุดหนุนการวิจัยระหว่างคอบช. และ มหาวิทยาลัยนครพนม และ หัวหน้าโครงการวิจัย ครั้งที่ ๑ จำนวน ๙ โครงการ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จัดเวที ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา ข้อเสนอการวิจัย ภายใต้โครงการ นวัตกรรมฯ ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗ โครงการ 1 แผนงานโครงการต่อผู้ให้ ทุน (สกว.) ๑. นักวิจัยได้ข้อเสนอแนะจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการดำเนินการ โครงการ ๒. นักวิจัยได้เรียนรู้แนวคิดและมุมมอง การออกแบบงานวิจัยจาก ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องของการปรับปรุง ข้อเสนอโครงการให้มีความชัดเจน มากยิ่งขึ้น พร้อมกับปรับปรุงข้อเสนอ โครงการให้มีคุณภาพมากขึ้นด้วย	
	๓.๕ จัดเวทีนำเสนอ ข้อเสนอการวิจัยเพื่อเสนอ ขอรับทุนวิจัย	✓	๒๖,๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ จัดอบรมเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา เอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการ วิจัย (Full Proposal) ๑. พัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็น ข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) ๒. ข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	
	๔. การบริหารจัดการ งานวิจัยระดับกลางน้ำ			
	๔.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ กระบวนการ/แผนการ	✓	๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ ประชุมสรุป และนัดหมายโครงการวิจัย เฟส ๑ ๑. นักวิจัยได้แลกเปลี่ยน และ	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
	ดำเนินงานวิจัยเชิงพื้นที่ และแนวทาง/วิธีการบูรณา การการเรียนการสอน วิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม		เสนอแนะต่อการดำเนินการโครงการ ๒. การนัดหมายที่ดำเนินการโครงการ ในครั้งถัดไป	
	๔.๒ อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เรียนรู้เครื่องมือที่ใช้ใน กระบวนการวิจัยเชิงพื้นที่ การสร้างความเชื่อถือ ไว้วางใจ การเก็บและ วิเคราะห์ข้อมูล (อบรม นักวิจัยฯ อย่างน้อยเดือนละ ๑ เครื่องมือ)	✓	๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จัดเวทีอบรม นักวิจัยที่ได้รับทุน เรื่อง เครื่องมือใน การเก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นักวิจัยผู้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยทั้งสิ้น 9 โครงการนักวิจัยเห็นและสามารถใช้ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบบมีส่วน ร่วม	
	๔.๓ จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์จาก การลงพื้นที่ผ่านเครื่องมือ การวิจัยเชิงพื้นที่ (เดือนละ อย่างน้อย ๑ ครั้ง)	✓	๒๕-๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวที นำเสนอรายงานความก้าวหน้า (รอบ 3 เดือน) โครงการวิจัย ภายใต้ โครงการนวัตกรรมการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ 1. ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ การดำเนินการวิจัยต่อไป 2. นักวิจัยทราบเทคนิค วิธีการในการ ทำวิจัย ตามขอบเขตโครงการวิจัยของ ตนเอง	
	๔.๔ จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างนักวิจัย ชุมชน และภาคีการพัฒนา พื้นที่ด้วยกระบวนการที่ หลากหลาย ทั้งเวทีที่ มหาวิทยาลัยฯ และชุมชน พื้นที่เป้าหมาย	✓	ระยะ 6 เดือนแรก โครงการวิจัยย่อย ที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยได้ลงพื้นที่ เพื่อจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง นักวิจัย ชุมชน และภาคีการพัฒนา พื้นที่ โดยในบางโครงการมีการทำ สัญญาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย หน่วยงานในพื้นที่ เช่น โครงการ พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการ ตำบลยอด ขาด อำเภอวังยาง โครงการพัฒนา ศักยภาพของภาคีเครือข่ายแบบบูรณา การในการสร้างเสริมสุขภาพวัน ทำงาน	
	๔.๕ ถอดบทเรียนและองค์ ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรม การวิจัย	✓	22 สิงหาคม 2558 เวทีการจัดการ ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรายงาน ความก้าวหน้าโครงการรอบ 6 เดือน เพื่อถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้จาก การลงพื้นที่ของนักวิจัยและทีมวิจัยที่	

ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตามTOR)	ผลที่ คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร)
			ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย	
	๔.๖ จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างพี่เลี้ยง นักวิจัย และนักวิจัยรุ่นใหม่	✓	30 กันยายน 2558 เวทีการจัดการ ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรายงาน ความก้าวหน้าโครงการรอบ 6 เดือน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ ด้านการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม เข้าร่วมวิพากษ์รายงานความก้าวหน้า โครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนรอบที่ 1 และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงานวิจัยสายรับ ใช้สังคม	
	๕. การบริหารจัดการ งานวิจัยระดับปลายน้ำ			
	๕.๑ จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อสรุปบทเรียน การทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ และถอดบทเรียนองค์ ความรู้ที่ได้รับการ ทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม	✗		ยังไม่เริ่มทำ กิจกรรมนี้ เนื่องจาก การ ดำเนินงานของ โครงการวิจัยย่อย ยังไม่เสร็จสิ้น
	๕.๒ อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อเรียนรู้การเขียนรายงาน ความก้าวหน้า และรายงาน วิจัยฉบับสมบูรณ์	✓	25-26 มิถุนายน 2558 เวทีการ จัดการความรู้เพื่อเตรียมความพร้อม รายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ 3 เดือน นักวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการ วิจัยให้รอบที่ 1 รายงานความก้าวหน้า โครงการวิจัยรอบ 3 เดือน ต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. ม.พะเยา ม. อุบลฯ เพื่อปรับกระบวนการทำงาน และเตรียมรายงานความก้าวหน้า โครงการรอบ 6 เดือนต่อไป	
	๕.๓ อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อเรียนรู้การเขียน บทความวิจัย เพื่อเตรียม ตีพิมพ์เผยแพร่ในวงวิชาการ และเผยแพร่สู่สาธารณชน	✓	30 มิถุนายน 2558 นักวิจัยที่ได้รับ ทุนอุดหนุนรอบที่ 1 ที่มีความสนใจ เข้าร่วมอบรมการเขียนบทความเพื่อ ตีพิมพ์เผยแพร่ ณ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	

บทที่ ๓

การดำเนินงานด้านการพัฒนางานวิจัยเชิงประเด็น

๓.๑ การพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่

๓.๑.๑ บริบทของพื้นที่

จังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่ในด้านความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนและสันติสุขมีความหลากหลายของวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีลักษณะทางกายภาพตามแนวลุ่มน้ำโขง มีลุ่มน้ำสงครามเป็นลุ่มน้ำสาขา ซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (RAMSAR sites) จึงเป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ส่งผลให้เป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านการเกษตร และการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ ประกอบกับสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๓ ซึ่งเปิดใช้เมื่อปลายปี ๒๕๕๔ ทำให้จังหวัดนครพนมกลายเป็นประตูการค้าชายแดนสู่ภูมิภาคอินโดจีน มีการเจริญเติบโตในภาคการค้า การลงทุนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามจากศักยภาพดังกล่าวได้นำมาซึ่งประเด็นปัญหา และประเด็นที่ต้องมีการพัฒนาในพื้นที่อีกเป็นจำนวนมาก จากการจัดเวทีระดมสมองค้นหาโจทย์ประเด็นการวิจัยในพื้นที่ ภายใต้โครงการวิจัยเชิงพื้นที่ (ABC) ๑ คณะ ๑ อำเภอ ๑ โมเดล ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ – มกราคม ๒๕๕๗ พบประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

ด้านการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกษตรกรส่วนใหญ่ที่อยู่นอกเขตชลประทานจะเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งเกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมาก ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค ส่งผลกระทบระยะยาวต่อความหลากหลายทางชีวภาพสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อสภาพดิน น้ำ และป่าไม้ของพื้นที่ โดยการบุกรุกป่าธรรมชาติ ตัดไม้ทำลายป่า

ด้านการค้าชายแดน จังหวัดนครพนมมีลักษณะที่ตั้งเป็นแนวยาวตามชายแดน ประมาณ ๑๕๓ กิโลเมตร โดยมีเพียงแม่น้ำโขงเป็นตัวกั้น ทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาชายแดนเช่นการลักลอบขนสิ่งผิดกฎหมาย เป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่ประเทศไทย ในบริเวณอำเภอท่าอุเทน ธาตุพนม บ้านแพง และในเขตเมืองนครพนม จากสถิติที่ผ่านมา พบว่า จังหวัดนครพนมที่มีการจับกุมผู้ต้องหา คดียาเสพติดมากเป็นอันดับ ๒ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเป็นเส้นทางขนไม้พะยุง นอกจากนี้ยังเป็นจุดที่มีการลักลอบเข้ามาของแรงงานต่างด้าว เพื่อเดินทางไปทำงานที่เมืองใหญ่

ด้านการท่องเที่ยว พบว่า นครพนมมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง มีหลากหลายวัฒนธรรม ประเพณี เช่น ประเพณีไหลเรือไฟ ประเพณีแหกต้นสัก ประเพณีโซ่หิ้งบั้ง แต่จังหวัดนครพนมยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากขาดการรวบรวมประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตำนาน มาสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมการแหล่งท่องเที่ยว

ด้านเศรษฐกิจชุมชน การหมุนเวียนของเศรษฐกิจชุมชนส่วนใหญ่มาจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูป หรือผลิตสินค้าตามการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกร จะเผชิญกับปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เช่น ราคาข้าว ไข่ไก่ สับปะรด เนื่องจากผันแปรตามราคาของตลาด ในขณะที่สินค้าที่เกิดจากการแปรรูป หรือการผลิตสินค้า โดยการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่ม OTOP จะมีปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา โดยชาวบ้านถูกทำให้คุ้นเคยกับการพัฒนาแบบให้การสงเคราะห์โดยเป็นผู้รับจากภาครัฐที่จะนำโครงการต่าง ๆ ลงสู่ชุมชน เมื่อภาครัฐถอยออกมา กลุ่มต่าง ๆ ก็ค่อย ๆ ล่มสลาย ในขณะที่หลาย ๆ กลุ่ม พยายามผลักดันตนเองเพื่อก้าวข้ามจากการพึ่งพาภาครัฐ หันมาพึ่งตนเอง

เพื่อพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน มผช. ของกระทรวงอุตสาหกรรม และรับรองคุณภาพจากมาตรฐานสินค้า OTOP แต่จากการลงพื้นที่จัดเวทีระดมสมอง พบว่า ด้วยประสบการณ์ ทักษะในการบริหารจัดการ จึงทำให้หลาย ๆ กลุ่มเริ่มมีปัญหาตั้งแต่ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบในพื้นที่ ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบจากภายนอก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง โดยไม่ได้จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายไว้ ทำให้ไม่สามารถหาแนวทางวิเคราะห์เพื่อลดต้นทุนการผลิตได้ ปัญหาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะประเภทอาหารและเครื่องดื่มที่ยังไม่ได้มาตรฐานอาหารและยาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ปัญหาการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยไม่มีการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม (Value Creation)

ด้านสังคมและการศึกษา จากผลสำรวจสภาพปัญหาความจำเป็นขั้นมูลฐาน ปี ๒๕๕๖ ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดนครพนม มีประเด็นปัญหาการศึกษาถึง ๕ อันดับ ได้แก่ ระดับการศึกษาของประชาชน การเรียนรู้โดยชุมชน การได้รับการศึกษา อัตราการเรียนต่อของประชาชน และการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การพัฒนาคุณภาพของเยาวชนควบคู่กับการพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางสังคม และแหล่งความรู้ในท้องถิ่นหล่อหลอมเยาวชนให้มีคุณภาพ เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี และสร้างสังคมที่น่าอยู่

มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่เกิดจากการหลอมรวมสถานศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครพนม ปี ๒๕๔๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา และส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาเพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพมีส่วนร่วมกับสังคมในการทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา สืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักจริยธรรมทางวิชาการ และหลักในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีปรัชญา “พัฒนาความรู้ คู่คุณธรรม สัมพันธ์อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” และกำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” โดยมีเอกลักษณ์ “เสริมสร้างความรู้ สู่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” นำสู่การปฏิบัติผ่านกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยนครพนมที่มีการวางแผนโดยนำความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมของสถานศึกษาในพื้นที่ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเมืองชายแดนมหาวิทยาลัยนครพนมเปิดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ถึงระดับปริญญาโท และกำลังจะเปิดโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนครพนม ในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ และเนื่องจากสถานที่ตั้งของคณะและวิทยาลัยต่างๆ มีการกระจายทุกที่ เช่น วิทยาลัยธาตุพนม อยู่พื้นที่อำเภอธาตุพนม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม อยู่ในพื้นที่อำเภอศรีสงคราม วิทยาลัยนาหว้า ให้บริการประชาชนในพื้นที่อำเภอนาหว้า

๓.๑.๒ เป้าหมายการพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่

ด้วยบริบทของมหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำให้มหาวิทยาลัยนครพนมเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ที่มีที่ตั้งหน่วยงานระดับคณะ/วิทยาลัยกระจายตัวอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ทั่วจังหวัด จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มีส่วนร่วมและเข้าถึงแหล่งความรู้ทางวิชาการได้โดยง่าย และคณาจารย์มีความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเอื้อประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของอาจารย์สายวิชาการรับใช้สังคมไทยคู่ขนานและเสริมพลังกับมหาวิทยาลัยวิชาการสายนานาชาติที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย “หนึ่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” โดยภารกิจของความเป็นมหาวิทยาลัยฯ คือ ผลิตบัณฑิต เป็นแหล่งความรู้ สร้างความรู้/ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรมใหม่ ตอบ

ปัญหาให้แก่สังคม และชี้แนวทางปัญญา เพื่อพัฒนาสังคม – ประเทศชาติ โดยลักษณะงานสายวิชาการรับใช้สังคม มุ่งเน้นสร้างวิชาความรู้ขึ้นจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เน้นวิชาการแบบ Translational Research หรือ Action Research หรือ Applied Research ซึ่งคณาจารย์จะต้องทำงานวิชาการแบบเข้าไปทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เคียงบ่าเคียงไหล่อย่างเท่าเทียมกันกับชาวบ้าน กับบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่ไม่คำกำไร ในลักษณะที่เป็น Interactive learning through Action คือ เข้าไปทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนกัน และเรียนรู้ร่วมกัน ไม่ใช่เพียงการเอาความรู้ไปช่วยเหลือชาวบ้าน ไปสอนชาวบ้าน ไปถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีให้ชาวบ้าน โดยทำตัวเป็นผู้รู้ แต่ต้องทำตัวเป็นผู้เรียนรู้ เข้าไปร่วมเรียนรู้กับพื้นที่จริง ชีวิตจริง คณาจารย์ซึ่งเป็นนักวิชาการรู้มากกว่าในเชิงทฤษฎี แต่ชุมชนซึ่งเป็นนักปฏิบัติรู้มากกว่าในเชิงปฏิบัติ ถ้าหากนักวิชาการไปร่วมทำงานกับฝ่ายปฏิบัติ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (AAR : After Action Review) กัน จะทำให้เกิดความเข้าใจปัจจัยที่ช่วยให้ทำงานได้คุณภาพสูงขึ้น มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิภาพมากขึ้น และนักวิชาการจะเอาความรู้เชิงทฤษฎีเข้าไปเสริมให้แก่ผู้ปฏิบัติแบบไม่ใช่สอน แต่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันด้วยท่าทีของคนเสมอกัน ผู้ปฏิบัติจะได้ความรู้ ทฤษฎีสำหรับนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) ส่วนนักวิชาการเก็บประเด็นโจทย์วิจัยเพื่อไปทำงานวิจัยต่อ ได้ผลการวิจัยอย่างไร ก็ทดสอบการประยุกต์ใช้โดยเอามาตีความผลที่เกิดขึ้นจากการริเริ่มทำ CQI ของผู้ปฏิบัติงาน ทำเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง จะเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับการปฏิบัติวิชาการวิจัยในสายวิชาการรับใช้สังคมจนเป็นเนื้อเดียวกัน

จากความพยายามผลักดัน ทำให้เกิดการดำเนินงานวิจัย จากการประกาศรับข้อเสนอทุนวิจัยรอบที่ ๑ จนถึงการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน ๙ โครงการ จาก ๖ คณะ/วิทยาลัย และใน ๙ โครงการนั้นมี ๑ โครงการที่เป็นการวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างนักวิจัยจากหลายคณะ/วิทยาลัย ในส่วนของงบประมาณที่ให้ทุนวิจัยทั้ง ๙ โครงการ เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ๕๐% จำนวนเงิน ๗๒๘,๗๗๐ บาท และจากคณะ ๔๔๗,๑๔๗.๕๐ คิดเป็น ๓๐.๖๘ % และจากมหาวิทยาลัย ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท คิดเป็น ๑๙.๓๒ % ซึ่งโครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ในปีที่ ๑ นี้เป็นการทำงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นที่ และบูรณาการไปกับการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัย โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่ม ตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี/ผู้อำนวยการ รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/วิทยาลัย ตามลำดับ กิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัยกับชุมชน ท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิชาการลงไปทำงานกับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการพัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วม ซึ่งผลการระดมสมองได้ประเด็นทั้งหมด ๙ ประเด็น เรียงตามลำดับ ดังนี้ ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์(ข้าวอินทรีย์) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม) การค้าชายแดน พลังงานทดแทน ผลผลิตอาหารและผลไม้ การท่องเที่ยว วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ สุขภาพ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะเน้นการทำวิจัยใน ๒ ประเด็นแรก คือผลผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) จึงได้มีการประกาศทุนวิจัยรอบ ๒ โดยเน้น ๒ ประเด็นดังกล่าว ได้มีนักวิจัยเสนอโครงการวิจัยจำนวน ๖ โครงการและได้ผ่านการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย และจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ทำให้มีการเซ็นสัญญาทุนวิจัย จำนวน ๑ ทุน ในประเด็นผ้าทอมือ ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวน

๒๕๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๕ โครงการไม่ได้รับการเซ็นสัญญาเนื่องจากคณะ/วิทยาลัยที่นักวิจัยสังกัดไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนทุนวิจัย นักวิจัยจึงไม่ได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม เพื่อการพัฒนาพื้นที่ (Area-based) ระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนมร่วมกับเครือข่ายภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อตอบโจทยปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะมหาวิทยาลัยรับใช้ท้องถิ่น สังคมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครพนม โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ คือ

๓.๑.๒.๑ กระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัย

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
การพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย			
๑	กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์การวิจัยสายรับใช้สังคมและเป้าหมายของการทำงาน ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่	✓	มีการนำเสนอต่อที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแล้ว โดยมีแนวคิดมหาวิทยาลัยสายรับใช้สังคมมาเป็นกรอบแนวคิดในการทำงาน และเชิญชวนทุกคณะ/วิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ คณะ ๑ โมเดล (ระยะที่ ๑) โดยกำหนดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่คณะ/วิทยาลัย พื้นที่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้เป็นงบประมาณสำหรับการลงพื้นที่ศึกษาโอกาส ปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย
๒	จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยสายรับใช้สังคม ระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย	✓	ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการหน่วยบริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย” ที่ได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมระหว่างผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับผู้บริหารคณะ/วิทยาลัยมีมติเห็นชอบให้คำสั่งแต่งตั้ง เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และมอบหมายให้คณะ/วิทยาลัยจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการหน่วยบริหารงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย” -จัดทำประกาศรับเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) เพื่อให้คณาจารย์นักวิจัยที่มีความสนใจงานวิจัยเชิงพื้นที่ ได้มีพื้นที่ในการเขียนขอทุนวิจัย
๓	จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านงานวิจัยสายรับใช้สังคม มหาวิทยาลัยและ	✓	๑. การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบข้อบังคับและทางมหาวิทยาลัยนครพนม โดยจัดทำประกาศภาระงานของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เรื่อง “ภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม” ซึ่งมีสาระสำคัญคือ อาจารย์สามารถเสนอภาระงานด้านการ

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
	ระดับคณะ/วิทยาลัย		วิจัยแทนภาระการสอนได้ไม่เกิน ๗๐ % ของภาระงานเต็มเวลา กำหนดให้ทำงานคั่นคว่ำวิจัย ไม่เกิน ๒๔.๕๐ ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์ /ภาคการศึกษาปกติ
๔	จัดทำฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคม มหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย	✓	มหาวิทยาลัยนครพนมได้จัดทำฐานข้อมูลนักวิจัยและวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนมได้จัดอบรมการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งเป็นฐานข้อมูล Online สามารถเข้าใช้งานได้ทุกที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ http://itech.npu.ac.th/rdbnpu แบ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูลนักวิจัย ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ งานวิจัย และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ของคณาจารย์ นักวิจัย ในรูปแบบของการลงทะเบียนเพื่อเป็นสมาชิกของ website ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกจะถูกเก็บอย่างปลอดภัยซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ โดยแบ่งตามหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยนครพนม และมีการแนบข้อมูลงานวิจัย บทความตีพิมพ์ และข้อมูลนวัตกรรมซึ่งสามารถสืบค้นได้อย่างเป็นระบบ

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
การพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการเพื่อส่งเสริมงานวิจัยรับใช้สังคม			
๑	สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ กับยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครพนม และดำเนินการจัดทำประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยประเด็นข้าวและผ้าทอพื้นบ้าน	✓	วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เพื่อปรึกษาหารือและพูดคุยเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินโครงการ และรับฟังข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ จัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาพื้นที่ จังหวัดนครพนม ในการระดมสมองได้ประเด็นปัญหาประเด็น ๙ ประเด็น ๑) ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ ๒) เกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม) ๔) พลังงานทดแทน ๕) ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ ๖) การท่องเที่ยว ๗) วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ๘) สุขภาพ ๙) การค้าขายแดน และที่ประชุมได้กำหนดประเด็นปัญหา ๒ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประเด็นผ้าทอพื้นบ้านและประเด็นข้าวอินทรีย์ โดยมีผู้แทนจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาชุมชน ผู้แทนจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด และผู้แทนจากสำนักงานจังหวัดนครพนม ในการจัดเวทีครั้งนี้ทำให้ได้ขอบเขตงานวิจัยที่ชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้อง
๒	สร้างและใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย และภาคีการพัฒนาในพื้นที่ เช่น Website Facebook Line และจดหมายข่าว	✓	มีการจัดทำทั้งหนังสือระหว่างคณะ/หน่วยงาน พร้อมทั้งมีการจัดตั้ง Line กลุ่ม Email และ Facebook

๓.๑.๒.๒ กระบวนการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม (ต้นน้ำ)			
๑	ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจงานวิชาการสายรับใช้สังคม	✓	๓๑ ตุลาคม ๕๗ มีการประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการประชุมเพื่อการจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๑๒ พฤศจิกายน ๕๗ การประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการประชุมเพื่อการจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยฯ ๑. ผู้บริหารทุกระดับที่ดูแลงานวิจัยในระดับคณะ/วิทยาลัย มีความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและการดำเนินโครงการ ๒. มีกระบวนการขับเคลื่อนหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย เริ่มจากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๓. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยฯ และระดับคณะ ๒๔ พฤศจิกายน ๕๗ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย ๑. นำเสนอความก้าวหน้าของโครงการฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยนครพนม (กบ.) ๑) คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยฯ ได้รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการฯ ๒) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของโครงการฯ ๓) ได้ข้อมูลคณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย เพื่อดำเนินการในการพัฒนาศักยภาพหน่วยบริหารจัดการงานวิจัย ๒. ติดตามความก้าวหน้าของการแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๓. ติดตามการส่งเอกสารเชิงหลักการของคณาจารย์และนักวิจัยในแต่ละคณะ/วิทยาลัย ๔. แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และแนวทางการทำงาน

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
			๒๙ ธันวาคม ๕๗ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๒ ๑. ติดตามความก้าวหน้าของการแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย ๒. ติดตามการส่งเอกสารเชิงหลักการ (ฉบับปรับปรุง) ของคณาจารย์และนักวิจัยในแต่ละคณะ/วิทยาลัย ๓. แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และแนวทางการทำงาน ๔. แจ้งแผนการดำเนินงาน ประจำเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ๑๐ เมษายน ๕๘ ประชุมชี้แจงรายละเอียดการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยและการโอนเงินเข้าบัญชีโครงการ/ชี้แจงการดำเนินการโครงการทุก ๙ โครงการและกำหนดกรอบเวลาในการดำเนินการโครงการร่วมกัน ๓ กุมภาพันธ์ ๕๘ ประชุมระดับคณะเพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมสนับสนุนทุนวิจัยภายใต้โครงการนวัตกรรมฯ ๑๖ เมษายน ๕๘ แจ้งระดับมหาวิทยาลัย/ระดับคณะ เพื่อดำเนินการโอนเงินสมทบทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ครั้งที่ ๑ ตามที่ได้ประชุมตกลงกันในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๕๘ - มหาวิทยาลัยรับทราบและดำเนินการโอนเงินสมทบทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ครั้งที่ ๑ ตามยอดที่แจ้งในบันทึกข้อความ ๒๐-๒๔ เมษายน ๕๘ เปิดบัญชีตามชื่อโครงการทั้ง ๙ โครงการ เพื่อดำเนินการโอนเงินสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีของโครงการนั้นๆ ๔-๕ พฤษภาคม ๕๘ โอนเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้แก่โครงการวิจัยทั้ง ๙ โครงการ
๒	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนกระบวนการค้นหาโจทย์วิจัย	✓	๔ พฤศจิกายน ๕๗ ประกาศรับเอกสารเชิงหลักการ Concept Paper ๑. ผู้บริหารระดับคณะ/วิทยาลัย เกิดความตื่นตัว และกระตุ้นให้คณาจารย์และนักวิจัยสนใจการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
			๒. คณาจารย์และนักวิจัยที่มีความสนใจทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ได้มีพื้นที่ในการเขียนขอทุนวิจัย ๙ ธันวาคม ๕๗ ประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นปัญหา และประเด็นการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดนครพนม ๑. ได้ประเด็นการวิจัยและพื้นที่การวิจัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัย จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ - ประเด็นข้าวอินทรีย์ พื้นที่อำเภอเรณูนคร - ประเด็นผ้าทอ พื้นที่อำเภอนาหว้า ๒. ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างคณะผู้วิจัยจากคณะ/วิทยาลัย และภาคีการพัฒนาพื้นที่ โดย - ประเด็นข้าวอินทรีย์ : ความร่วมมือระหว่าง ภาควิทยาศาสตร์, อาจารย์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์ และคุณวัฒนกาญจน์ - ประเด็นผ้าทอ : ความร่วมมือระหว่าง ภาควิทยาศาสตร์, อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาชุมชน
๓	อบรมเชิงปฏิบัติการยกร่างข้อเสนอการวิจัย	✓	๑ ธันวาคม ๕๗ กำหนดให้คณาจารย์และนักวิจัยส่งเอกสารเชิงหลักการ (concept paper) เพื่อขอรับทุนวิจัย๑. ได้เอกสารเชิงหลักการ concept paper ของคณาจารย์และนักวิจัยจากทุกคณะ/วิทยาลัย เพื่อไปนำสู่การพัฒนาเป็นข้อเสนอการวิจัย ๘ ธันวาคม ๕๗ นัดประชุมคณาจารย์ที่ส่งเอกสารเชิงหลักการ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ครั้งที่ ๑) มีอาจารย์ส่งเอกสารเชิงหลักการจำนวน ๑๒ โครงการ ๑. คณาจารย์ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยเชิงพื้นที่ ๒. คณาจารย์ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงเอกสารเชิงหลักการ ก่อนนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ ๗ มกราคม ๕๘
๔	จัดเวทีนำเสนอ ร่างข้อเสนอการวิจัยและ	✓	๗ มกราคม ๕๘ จัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการของคณะผู้วิจัย

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
	รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยฯ ๑) ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. ด้าน ยุทธศาสตร์วิจัยเชิงพื้นที่ ๒) ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา ผู้อำนวยการศูนย์ ABC reative มหาวิทยาลัยพะเยา ๓) รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรค์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ม.สงขลานครินทร์ และ ๔) รศ.ดร.ก้าน จันทน์ พรหมมา รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย และเครือข่ายสังคม ม.วลัยลักษณ์		- รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ๑๐ มีนาคม ๕๘ ประกาศผลการพิจารณาข้อเสนอการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย รอบที่ ๑ - ผลการพิจารณาข้อเสนอการวิจัย และงบประมาณที่ได้รับทุน ๑ เมษายน ๕๘ เซ็นต์สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัยระหว่าง คอบช. และ มหาวิทยาลัยนครพนม และหัวหน้าโครงการวิจัย ครั้งที่ ๑ จำนวน ๙ โครงการ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๕๘ จัดเวทีประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาข้อเสนอการวิจัย ภายใต้โครงการนวัตกรรมฯ ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗ โครงการ ๑ แผนงานโครงการต่อผู้ให้ทุน (สกว.) ๑. นักวิจัยได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการดำเนินการโครงการ ๒. นักวิจัยได้เรียนรู้แนวคิดและมุมมองการออกแบบงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องของการปรับปรุงข้อเสนอโครงการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น พร้อมกับปรับปรุงข้อเสนอโครงการให้มีคุณภาพมากขึ้นด้วย
๕	จัดเวทีนำเสนอข้อเสนอการวิจัย เพื่อเสนอขอรับทุนวิจัย	✓	๒๖,๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) ๑.พัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) ๒.ข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา
การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม (กลางน้ำ)			
๑	ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการ/แผนการดำเนินงาน	✓	๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ ประชุมสรุปและนัดหมายโครงการวิจัย เฟส ๑ ๑. นักวิจัยได้แลกเปลี่ยน และเสนอแนะต่อการดำเนินการโครงการ ๒. การนัดหมายที่ดำเนินการโครงการในครั้งถัดไป

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
	วิจัยเชิงพื้นที่ และ แนวทาง วิธีการบูร ณาการการเรียนการ สอน วิจัย และ บริการวิชาการแก่ สังคม		
๒	อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เรียนรู้เครื่องมือที่ใช้ ในกระบวนการวิจัย เชิงพื้นที่ การสร้าง ความเชื่อถือ ไว้วางใจ การเก็บและ วิเคราะห์ข้อมูล (อบรมนักวิจัยฯ อย่างน้อยเดือนละ ๑ เครื่องมือ)	✓	๑๘ พฤษภาคม ๕๘ จัดเวทีอบรมนักวิจัยที่ได้รับทุน เรื่อง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม นักวิจัยผู้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยทั้งสิ้น ๙ โครงการนักวิจัยเห็นและสามารถใช้เครื่องมือในการเก็บ ข้อมูลแบบมีส่วนร่วม
๓	จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ จากการลงพื้นที่ผ่าน เครื่องมือการวิจัยเชิง พื้นที่ (เดือนละ อย่างน้อย ๑ ครั้ง)	✓	๒๕-๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวทีนำเสนอรายงาน ความก้าวหน้า (รอบ ๓ เดือน) โครงการวิจัย ภายใต้ โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ ๑. ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการดำเนินการวิจัย ต่อไป ๒. นักวิจัยทราบเทคนิค วิธีการในการทำวิจัย ตามขอบเขต โครงการวิจัยของตนเอง
๔	จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่าง นักวิจัย ชุมชน และ ภาคีการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการที่ หลากหลายทั้งเวทีที่ มหาวิทยาลัยและ ชุมชนพื้นที่เป้าหมาย	✓	ระยะ ๒ เดือนแรก โครงการวิจัยย่อยที่ได้รับทุนอุดหนุนการ วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย ชุมชน และภาคีการพัฒนาพื้นที่ โดยในบางโครงการมีการ ทำสัญญาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย หน่วยงานในพื้นที่ เช่น โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการ ตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง โครงการพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่าย แบบบูรณาการในการสร้างเสริมสุขภาพวันทำงาน
๕	ถอดบทเรียนและองค์ ความรู้ที่ได้รับจาก กิจกรรมการวิจัย	✓	๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ เวทีการจัดการความรู้เพื่อเตรียม ความพร้อมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน เพื่อถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้จากการลงพื้นที่ของนักวิจัย และทีมวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
๖	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างพี่เลี้ยงนักวิจัยและนักวิจัยรุ่นใหม่	✓	๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เวทีการจัดการความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมเข้าร่วมวิพากษ์รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนรอบที่ ๑ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม
การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม (ปลายน้ำ)			
๑	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรุปบทเรียนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ และถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำงานวิจัย สายรับใช้สังคม	×	เนื่องจากโครงการวิจัยย่อยในระยะที่ ๑ จำนวน ๙ โครงการ กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งขณะนี้กำลังจะดำเนินการรายงานความก้าวหน้า รอบ ๖ เดือน ซึ่งจะดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรุปบทเรียนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ และถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำงานวิจัย สายรับใช้สังคม หลังจากรายงานความก้าวหน้า รอบ ๖ เดือน
๒	อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อเรียนรู้การเขียนรายงานความก้าวหน้า และรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	✓	๒๕-๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวทีการจัดการความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๓ เดือน นักวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยให้รอบที่ ๑ รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยรอบ ๓ เดือน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. ม.พะเยา ม.อุบลฯ เพื่อปรับกระบวนการทำงาน และเตรียมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือนต่อไป
๓	อบรมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อเรียนรู้การเขียนบทความวิจัย เพื่อเตรียมตีพิมพ์เผยแพร่ ในวงวิชาการ และเผยแพร่สู่สาธารณชน	✓	๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ นักวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนรอบที่ ๑ ที่มีความสนใจเข้าร่วมอบรมการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๓.๑.๒.๓ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่พื้นที่ชุมชน ภาควิชา และองค์ความรู้ที่ได้

๑) ระดับชุมชน

การดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ ตลอดระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา อาศัยความร่วมมือจากคณาจารย์หลากหลายสาขาวิชา ลงพื้นที่ทำงานร่วมกัน โดยนำความรู้เชิงวิชาการมาสนับสนุนการทำงานของชุมชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อาจารย์และนักวิจัยได้พัฒนาศักยภาพการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ โดยใช้ประเด็นความต้องการของพื้นที่เป็นตัวตั้ง การดำเนินกิจกรรมของโครงการวิจัยไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนกระบวนการค้นหาโจทย์วิจัย การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการ/แผนการดำเนินงานวิจัยเชิงพื้นที่ และแนวทาง/วิธีการบูรณาการการเรียนการสอน วิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการลงพื้นที่ผ่านเครื่องมือการวิจัยเชิงพื้นที่ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย ชุมชน และภาคีการพัฒนาพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งเวทีที่มหาวิทยาลัยฯ และชุมชนพื้นที่เป้าหมาย ทำให้สามารถตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ เกิดเป็นนวัตกรรมฯ เพื่อแก้ไขปัญหาและเหมาะสมบริบทของพื้นที่ ใด และนวัตกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาควิชาในพื้นที่ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาควิชาพัฒนาพื้นที่ ทั้งบุคลากร งบประมาณ และกิจกรรม/โครงการของหน่วยงานเพื่อดำเนินงานวิจัยร่วมกัน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ให้เข้มแข็ง ยั่งยืน โดยพื้นที่เป้าหมายที่เกิดความเปลี่ยนแปลงเนื่องจากกระบวนการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ ได้แก่

- (๑) บ้านนาดี ตำบลหนองย่างชั้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
- (๒) บ้านโคกสะอาด ตำบลกุดตาไก้ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
- (๓) บ้านนาถ่อน ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
- (๔) กลุ่มแรงงานต่างด้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
- (๕) ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
- (๖) บ้านพิมาน ตำบลพิมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
- (๗) บ้านหาดแพง ตำบลหาดแพง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
- (๘) บ้านยอดขาด ตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
- (๙) ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

๒) ภาควิชา

โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ มีการขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ โดยภาคีการพัฒนาพื้นที่ทุกภาคส่วน และใช้องค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่มีความเชี่ยวชาญนำไปสู่การแก้ปัญหาของพื้นที่ เช่น ชุดความรู้การแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร, ชุดความรู้เทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์, ชุดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิ, ชุดความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ, ชุดความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ฯลฯ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาควิชาพัฒนาพื้นที่ ทั้งบุคลากร งบประมาณ และกิจกรรม/โครงการของหน่วยงาน เพื่อดำเนินงานวิจัยร่วมกัน ซึ่งภาคีการพัฒนาพื้นที่ทุกภาคส่วนได้พัฒนาศักยภาพร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน อันนำไปสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมที่ยั่งยืน โดยการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สามารถประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด คือ ๑) สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย ๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม

๓) สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ๔) ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรนครพนม ๕) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม ๖) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม ๗) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ สาขานครพนม ๘) สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม ๙) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ๑๐) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) ๑๑) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม ๑๒) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม ๑๓) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม ๑๔) สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม ๑๕) หอการค้าจังหวัดนครพนม ๑๖) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม ๑๗) สำนักงานสภรณ์จังหวัดนครพนม ๑๘) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม ๑๙) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครพนม ๒๐) สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดนครพนม ๒๑) ด้านบุคลากรนครพนม ๒๒) สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครพนม ๒๓) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดนครพนม ๒๔) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนครพนม ๒๕) ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ ๑๙ จังหวัดนครพนม ๒๖) ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ สะพานมิตรภาพ ๓ นครพนม-คำม่วน ๒๗) ด้านกักสัตว์นครพนม ๒๘) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ๒๙) หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ นครพนม ๓๐) สถานีอุตุนิยมวิทยานครพนม ๓๑) สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครพนม ๓๒) สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม ๓๓) ศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดนครพนม ๓๔) สถานีตำรวจภูธรวังยาง ๓๕) กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ โดยมีบทบาทในการกำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานวิจัยภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ อีกทั้งร่วมให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับการดำเนินงานวิจัยตั้งแต่การค้นหาโจทย์วิจัยไปจนถึงแนวทางในการทำงานวิจัย ภาควิชาครุศาสตร์ระดับจังหวัดทั้ง ๓๕ หน่วยงาน ได้เข้าร่วมเวทีการจัดการความรู้ที่มหาวิทยาลัยจะขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ

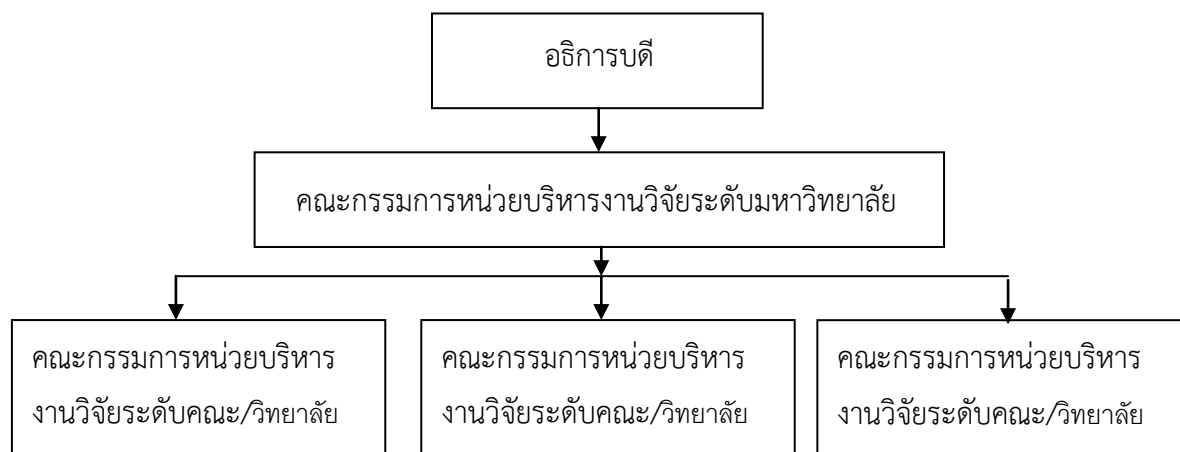
นอกจากนี้ยังมีภาควิชาครุศาสตร์ที่เป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน และหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนอื่นๆ เข้าร่วมเป็นภาควิชาครุศาสตร์ ร่วมดำเนินงานโครงการวิจัยภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ ในครั้งนี้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นเวทีการพัฒนาและค้นหาโจทย์วิจัยในพื้นที่ การแบ่งปันข้อมูลบริบทพื้นฐานของพื้นที่เป้าหมายในด้านต่างๆ การกำหนดประเด็นปัญหาที่นำมาทำงานวิจัย การกำหนดแนวทางในการทำงานวิจัย ไปจนถึงความร่วมมืออื่นๆ ในระหว่างที่ดำเนินงานวิจัย ซึ่งทำให้การดำเนินงานโครงการวิจัยมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง นำไปสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมที่ยั่งยืน

๓) องค์ความรู้ที่ได้

(๑) เกิดระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย

เดิมโครงสร้างการบริหารงานวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยมีผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้กำกับและติดตามงานวิจัย และผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสหกิจศึกษาและนวัตกรรมทรัพยากรปัญหา เป็นผู้กำกับและติดตามงานนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ มีคณะกรรมการวิจัมหาวิทยาลัยนครพนม ดูแลกำกับทิศทางการทำงานวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ โดยมีอธิการบดี เป็นประธาน ผู้ช่วยอธิการบดี ๒ ท่าน เป็นรองประธาน รองคณบดีที่ดูแลงานวิจัยเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นกรรมการและเลขานุการ แต่ในระดับคณะจะมีเพียงบางคณะที่มีหน่วยวิจัย และในมหาวิทยาลัยจะมีการประชุมปีละ ๒ ครั้ง โดยสาระในการประชุมจะเป็นเรื่องการวางกรอบวิจัยและทิศทางของงานประกันคุณภาพงานวิจัย การได้รับทุนวิจัยของอาจารย์จะอยู่ในวงจำกัด ระบบบริหารจัดการงานวิชาการ

และงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ จะมีคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย มีบทบาทที่ชัดเจน และจะเน้นการวิจัยสายรับใช้สังคม ดังแผนโครงสร้าง ดังนี้

เริ่มต้นครั้งแรกของโครงการ มหาวิทยาลัยมีการนำแนวคิดมหาวิทยาลัยสายรับใช้สังคมมาเป็นกรอบแนวคิดในการทำงาน และเชิญชวนทุกคณะ/วิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ คณะ ๑ โมเดล โดยกำหนดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่คณะ/วิทยาลัย พื้นที่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้เป็นงบประมาณสำหรับการลงพื้นที่ศึกษาโอกาส ปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย มีแผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านงานวิจัยสายรับใช้สังคม มหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัยโดยการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับและจัดทำประกาศภาระงานของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เรื่อง “ภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม” ซึ่งมีสาระสำคัญคือ อาจารย์สามารถเสนอภาระงานด้านการวิจัยแทนภาระการสอนได้ไม่เกิน ๗๐ % ของภาระงานเต็มเวลา กำหนดให้ทำงานค้นคว้าวิจัย ไม่เกิน ๒๔.๕๐ ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์ /ภาคการศึกษาปกติ

มีการสร้างฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคมและมีการจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลให้กับผู้บริหารและอาจารย์/นักวิจัย และบุคลากรสายสนับสนุน ในฐานข้อมูลมีการจัดเก็บข้อมูลจากนักวิจัย ๓ ส่วน คือ ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ ข้อมูลนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ โดยจัดเก็บเป็นรายบุคคลมีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ เพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาพื้นที่ได้ประเด็นปัญหาประเด็น มีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย และภาคีการพัฒนาในพื้นที่ เช่น Website Facebook Line และจดหมายข่าว

(๒) ได้โครงการวิจัยสายรับใช้สังคมจากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

จากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมด้วยกระบวนการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ นโยบายจากผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย ที่มีความพยายามผลักดันให้เกิดการทำงานวิจัย จึงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนไปแล้วจำนวน ๙ โครงการ จาก ๖ คณะ/วิทยาลัย ได้แก่ โครงการ “การลดต้นทุนการเกษตรและเพิ่มคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านนาดี ตำบลหนองย่างชั้น : กรณีการผลิตข้าวนาปี” “การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตขนมจีนของกลุ่มผลิตขนมจีนชุมชนบ้าน

โคกสะอาด ตำบลกุดตาไก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดนครพนม” “การพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่เหมาะสม
กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมผลิตมีดพร้าชุมชนนาถ่อน จังหวัดนครพนม” “ศึกษาการบริหารจัดการแรงงานต่าง
ด้าว : กรณีศึกษา นครพนม – คำม่วน” “การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลนาคู อำเภอนาแก”
“กระบวนการสืบค้นอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนพืมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม”
“การศึกษาวิถีชีวิตกับการใช้ประโยชน์จากป่าบุ่งป่าทาม อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านหาดแพง” และใน ๙
โครงการนั้นมี ๒ โครงการที่เป็นการวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างนักวิจัยจากหลายคณะ/วิทยาลัย ได้แก่
โครงการ“การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนที่เหมาะสมกับบริบท
และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ กรณีศึกษา : ตำบลยอดขาด อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” “การพัฒนา
ศักยภาพของภาคีเครือข่ายแบบบูรณาการในการสร้างเสริมสุขภาพวัยทำงาน กรณีศึกษา ตำบลพระกลางทุ่ง
อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” ในส่วนของงบประมาณที่ให้ทุนวิจัยทั้ง ๙ โครงการ เป็นงบประมาณที่
ได้รับการสนับสนุนจาก คอบข. ๕๐% จำนวนเงิน ๗๒๘,๗๗๐ บาท และจากคณะ/วิทยาลัย ๔๔๗,๑๔๗.๕๐
คิดเป็น ๓๐.๖๘ % และจากมหาวิทยาลัย ๒๘๑,๖๒๒.๕๐ บาท คิดเป็น ๑๙.๓๒ % ซึ่งโครงการวิจัยที่กำลัง
ดำเนินการอยู่ในปีที่ ๑ นี้เป็นการทำงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นที่ และบูรณาการไปกับการเรียนการ
สอนของคณะ/วิทยาลัย โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการ
บริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าว เริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้าง
ความเข้าใจกับผู้บริหารระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี/ผู้อำนวยการ รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/
วิทยาลัย ตามลำดับ กิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัยกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิชาการลงไป
ทำงานกับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการ
พัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับ
จังหวัดเข้าร่วม ซึ่งผลการระดมสมองได้ประเด็นทั้งหมด ๙ ประเด็นได้แก่ ๑) ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าทอมือย้อมสี
ธรรมชาติ ๒) เกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ
สงคราม) ๔)พลังงานทดแทน ๕) ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ ๖) การท่องเที่ยว ๗) วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ๘)
สุขภาพ ๙) การค้าชายแดน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะเน้นการทำวิจัยใน ๒ ประเด็นแรก คือผลิตภัณฑ์
ชุมชนผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์(ข้าวอินทรีย์) จึงได้มีการประกาศทุนวิจัยรอบ ๒ โดยเน้น ๒
ประเด็นดังกล่าว ขณะนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาให้ทุนสนับสนุน

๓.๑.๒.๔ การวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้

การดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัด
นครพนมสู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ มหาวิทยาลัยนครพนม ในรอบระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๓๑
ตุลาคม ๒๕๕๗ – ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ได้มีการดำเนินงาน ๒ ส่วนหลัก ๆ ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ในระดับคณะ/วิทยาลัย
และระดับมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนครพนมได้นำแนวคิดมหาวิทยาลัยสายรับใช้สังคมมาเป็นกรอบแนวคิดในการ
ทำงาน และเชิญชวนทุกคณะ/วิทยาลัย เข้าร่วมโครงการ โดยสนับสนุนทุนอุดหนุนการจัดเวทีเพื่อค้นหาโจทย์
และพัฒนาโจทย์วิจัยในพื้นที่ที่คณะ/วิทยาลัยรับผิดชอบ ในระยะแรก ให้ทุนอุดหนุน คณะ/วิทยาลัยละ

๑๐,๐๐๐ บาท โดยคณะ/วิทยาลัยได้ทำการศึกษาโอกาส ปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ซึ่งได้กำหนดพื้นที่นำร่องตามพื้นที่ของโครงการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ผลการดำเนินงานทำให้ได้ข้อมูลเชิงพื้นที่ ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เกิดกระบวนการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา การพัฒนา ความต้องการของพื้นที่เป้าหมาย และศักยภาพ โอกาสของพื้นที่เป้าหมาย นำไปสู่การพัฒนาโจทย์วิจัยที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่นั้นๆ ทำให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งเกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนมสู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยนครพนมได้จัดสรรงบประมาณออกเป็น ๓ ส่วน คือ งบประมาณสำหรับงานวิจัยระดับพื้นที่สำหรับคณะ/วิทยาลัย, งบประมาณสำหรับงานวิจัยระดับพื้นที่ภายใต้ความร่วมมือระหว่างคณาจารย์จากคณะ/วิทยาลัยต่างๆ และ งบประมาณสำหรับงานวิจัยเชิงประเด็นระดับจังหวัด โดยมีการประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนในระยะที่ ๑ มีโครงการวิจัยส่งข้อเสนอโครงการจำนวน ๑๑ โครงการ ในระหว่างนี้ได้จัดให้มีการกระบวนการพัฒนาศักยภาพการเขียนเอกสารเชิงหลักการ โดยจัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิงหลักการต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนักวิจัยได้ทำการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จนกระทั่งผ่านจากพิจารณาทุนทั้งสิ้นจำนวน ๙ โครงการ และในระยะที่ ๒ มีโครงการวิจัยส่งข้อเสนอโครงการจำนวน ๖ โครงการ ผ่านจากพิจารณาทุนทั้งสิ้นจำนวน ๑ โครงการ เนื่องจากการกำหนดให้โครงการวิจัยที่ขอรับทุนต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นการประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงประเด็นในระดับจังหวัด โดยประเด็นในระดับจังหวัดดังกล่าว ได้จากการจัดเวทีที่เชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วมระดมสมองศึกษาศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาจังหวัดนครพนม ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งผลสรุปพบว่า ประเด็นข้าวอินทรีย์และประเด็นผ้าทอมือ เป็นสองประเด็นหลักที่ผู้เข้าร่วมเวทีฯ เห็นควรให้มีการพัฒนา

ระหว่างดำเนินการดำเนินงานโครงการวิจัย มหาวิทยาลัยนครพนมได้พยายามพัฒนาศักยภาพนักวิจัย โดยได้จัดเวทีการจัดการความรู้เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัยในพื้นที่ที่คณะ/วิทยาลัยรับผิดชอบ และเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการวิจัย เช่น เวทีนำเสนอความก้าวหน้าโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนมฯ ต่อผู้ให้ทุน (สกว.), เวทีอบรมนักวิจัยที่ได้รับทุน เรื่อง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม, จัดอบรมระบบฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคมระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะวิทยาลัย, เวทีนำเสนอรายงานความก้าวหน้า (รอบ ๓ เดือน), เวทีการจัดการความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน, เวทีฝึกนักวิจัยพี่เลี้ยงในการวิพากษ์โครงการวิจัย และการฝึกการเป็นผู้กำกับกับการดำเนินกิจกรรมในเวทีต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งหน่วยงานคลินิกให้คำปรึกษาสำหรับนักวิจัยใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ด้านการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม เพื่อให้ให้นักวิจัยเข้ามาปรึกษาปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานวิจัย โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม เพื่อให้เกิดการทำงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาของพื้นที่และเกิดการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ส่วนที่ ๒ การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยในระดับคณะ/วิทยาลัย และระดับมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนครพนมได้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ และวางแผนการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย และผู้บริหารระดับคณะ/วิทยาลัย โดยได้มีการแต่งตั้ง **คณะกรรมการหน่วยงานบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย** เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัย โดยผู้บริหารระดับคณะ/วิทยาลัย ได้สร้างกระบวนการขับเคลื่อนร่วมกับคณะนักวิจัยใน

สังกัด จัดทำข้อเสนอการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนภายใต้โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดนครพนมสู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยได้ใช้เวทีการประชุมคณะกรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย (กบ.) เป็นเวทีในการประชุมพูดคุยของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย เกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหารือเกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานวิจัยทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย

๓.๒ สรุปผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑	๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗	การประชุมเพื่อชี้แจงแนว ทางการดำเนินการ โครงการนวัตกรรมฯ	ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบ วัตถุประสงค์โครงการ และ การดำเนินการ	๑.ผู้เข้าร่วมประชุม รับทราบวัตถุประสงค์ โครงการ และการ ดำเนินการ	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ชี้แจง ที่มา วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินงาน โครงการนวัตกรรม และแนวทางการวิจัย เชิงพื้นที่ รวมถึงงานวิจัยสายรับใช้สังคม
				๒. ผู้เข้าร่วมประชุม เข้าใจการทำงานวิจัยเชิง พื้นที่ และงานวิจัยสาย รับใช้สังคม	
				๓. ผู้เข้าร่วมประชุม ร่วม เสนอแนะการพัฒนา งานวิจัยในระดับ มหาวิทยาลัย	
		การประชุมเพื่อจัดตั้ง หน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย	ได้หน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	กำหนดให้แต่ละคณะ/วิทยาลัยแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัย โดยทำหน้าที่บริหารการ ทำงานวิจัยภายในคณะ

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๒	๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	ประกาศรับเอกสารเชิง หลักการ (Concept Paper) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘	เอกสารเชิงหลักการ เพื่อ ขอรับทุน	เอกสารเชิงหลักการ เพื่อ ขอรับทุนจำนวน ๑๑ โครงการ	มหาวิทยาลัยประกาศรับเอกสารเชิง หลักการ (Concept Paper) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เพื่อให้คณาจารย์เขียนข้อเสนอ เพื่อขอรับทุน
๓	๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	เวทีประชุมชี้แจงแนวทาง ดำเนินโครงการ และการ จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัย	คณะกรรมการดำเนินการ หน่วยบริหารจัดการงานวิจัย ระดับมหาวิทยาลัย	การจัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัย	การชี้แจงแนวทางดำเนินโครงการและ แผนการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมฯ ปี ๒๕๕๘ และการกำหนดให้จัดตั้งหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย
๔	๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	เชิญคณะ/วิทยาลัย และ หน่วยงานระดับจังหวัด เข้าร่วมเวทีระดมสมอง เพื่อค้นหาประเด็นปัญหา และประเด็นการพัฒนา พื้นที่จังหวัดนครพนม	หน่วยงานระดับจังหวัด เข้า ร่วมเวทีระดมสมองเพื่อค้นหา ประเด็นปัญหาและประเด็น การพัฒนาพื้นที่	การตอบรับเข้าร่วม โครงการ	เลขานุการโครงการจัดทำหนังสือ และ ติดต่อประสานงานเชิญคณะ/วิทยาลัย และหน่วยงานระดับจังหวัด เข้าร่วมเวที ระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและ ประเด็นการพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
	๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	เชิญคณะ/วิทยาลัย และ หน่วยงานระดับจังหวัด เข้าร่วมเวทีระดมสมอง เพื่อค้นหาประเด็นปัญหา และประเด็นการพัฒนา พื้นที่จังหวัดนครพนม	การตอบรับเข้าร่วมโครงการ	การตอบรับเข้าร่วม โครงการ	เลขานุการโครงการจัดทำหนังสือ และ ติดต่อประสานงานเชิญคณะ/วิทยาลัย และหน่วยงานระดับจังหวัด เข้าร่วมเวที ระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและ ประเด็นการพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม
๕	๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	เปิดบัญชีโครงการ นวัตกรรมการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ฯ กับธนาคารกรุงไทย สาขานครพนม	บัญชีโครงการนวัตกรรมการ พัฒนาศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ฯ	เครือข่ายองค์กรบริหาร การวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) โอนเงินเข้า บัญชี ๙๐% เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท	การลงขันร่วมกันตามสัญญาวิจัย ระหว่าง เครือข่ายองค์กรบริหารการวิจัย แห่งชาติ (คอบช.) และมหาวิทยาลัย นครพนม ฝ่ายละ ๒ ล้านบาท โดยเริ่มต้น โอนเงินเข้าบัญชี ฝ่ายละ ๙๐% เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๖	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	เข้าพบท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม เพื่อ พูดคุยเกี่ยวกับแนว ทางการดำเนินโครงการ และรับฟังข้อเสนอแนะต่อ การพัฒนาพื้นที่จังหวัด นครพนม	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม รับทราบแนวทางการดำเนิน โครงการ และรับฟัง ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา พื้นที่จังหวัดนครพนม	๑. ได้ข้อเสนอแนะจาก ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด นครพนมต่อการพัฒนา พื้นที่จังหวัดนครพนม ๒. ท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม ยินดี เข้าร่วมเวทีการระดม สมองค้นหาประเด็น ปัญหาและโอกาสในการ พัฒนาพื้นที่จังหวัด นครพนม ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๕๗	เข้าพบท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับแนวทางการดำเนิน โครงการ และรับฟังข้อเสนอแนะต่อการ พัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม
๗	๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	นำเสนอความก้าวหน้า ของโครงการฯ ต่อที่ ประชุมคณะกรรมการ บริหารมหาวิทยาลัย นครพนม (กบ.)	คณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยฯ ได้รับทราบผล การทำงานที่ผ่านมาของ โครงการฯ	๑. คณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยฯ ได้รับ ทราบผลการทำงานที่ ผ่านมาของโครงการฯ ๒. ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะต่อการ ดำเนินงานของโครงการ	นำเสนอความก้าวหน้าของโครงการฯ ต่อ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยนครพนม (กบ.)

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๘	๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินงานหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัย	ติดตามการดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	๑. ติดตามความก้าวหน้า ของการแต่งตั้ง คณะกรรมการหน่วย บริหารจัดการงานวิจัย ระดับคณะ/วิทยาลัย ๒. ติดตามการส่งเอกสาร เชิงหลักการของ คณาจารย์และนักวิจัยใน แต่ละคณะ/วิทยาลัย ๓. แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค แนว ทางการแก้ไข และ แนวทางการทำงาน	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย
๙	๑ ธันวาคม ๒๕๕๗	กำหนดให้คณาจารย์และ นักวิจัยส่งเอกสารเชิง หลักการ (concept paper) เพื่อขอรับทุนวิจัย	เอกสารเชิงหลักการ concept paper	๑. ได้เอกสารเชิง หลักการ concept paper ของ คณาจารย์และ นักวิจัยจากทุกคณะ/ วิทยาลัย เพื่อไปนำสู่ การพัฒนาเป็น ข้อเสนอการวิจัย	กำหนดให้คณาจารย์และนักวิจัยส่ง เอกสารเชิงหลักการ (concept paper) เพื่อขอรับทุนวิจัย

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑๐	๘ ธันวาคม ๒๕๕๗	นัดประชุมคณาจารย์ที่ส่ง เอกสารเชิงหลักการ เพื่อ รับฟังข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ (ครั้งที่ ๑)	คณาจารย์และนักวิจัยเพื่อรับ ฟังข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ เพื่อเขียน ข้อเสนอโครงการ	๑. คณาจารย์ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียน งานวิจัยเชิงพื้นที่ ๒. คณาจารย์ได้ ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไป ปรับปรุงเอกสารเชิง หลักการ ก่อนนำเสนอ ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ ๗ มกราคม ๕๘	คณาจารย์และนักวิจัยเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อเขียนข้อเสนอ โครงการต่อไป
		การประชุมเพื่อชี้แจงแนว ทางการดำเนินโครงการ และการระดมสมองเพื่อ ค้นหาประเด็นปัญหา และ ประเด็นการพัฒนาในพื้นที่ จังหวัดนครพนม	ประเด็นการวิจัยและพื้นที่การ วิจัย	๑. ได้ประเด็นการวิจัย และพื้นที่การวิจัย เพื่อ นำไปสู่การพัฒนาเป็นชุด โครงการวิจัยและ โครงการวิจัย ๒. ความร่วมมือในการ ทำงานร่วมกันระหว่าง คณะผู้วิจัยจากคณะ/ วิทยาลัย และภาคีการ พัฒนาพื้นที่	เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ และการระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็น ปัญหา และประเด็นการพัฒนาในพื้นที่ จังหวัดนครพนม

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑๑	๑๖-๑๗ ธันวาคม ๕๗	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อการพัฒนาเครือข่าย วิชาการระหว่าง มหาวิทยาลัยและ เครือข่ายบริหารจัดการใน มหาวิทยาลัย เพื่อ สนับสนุนงานวิจัย นวัตกรรมเพื่อสังคมและ ชุมชน ครั้งที่ ๑ ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กทม.	ออกแบบการบริหารจัดการ ของมหาวิทยาลัย	๑. ทบทวนสถานการณ์ ในการบริหารจัดการ เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อ สังคมและชุมชนของ มหาวิทยาลัยในประเด็น หลัก ๔ ด้าน คือ Purpose, Process, People, Partner และ ออกแบบการบริหาร จัดการของมหาวิทยาลัย ฯ เสนอต่อที่ประชุม	ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนา เครือข่ายวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัย และเครือข่ายบริหารจัดการใน มหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนงานวิจัย นวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ครั้งที่ ๑ ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กทม.

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑๒	๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗	ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินงานหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ มหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๒	ความก้าวหน้าของการแต่งตั้ง คณะกรรมการหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	๑. ติดตามความก้าวหน้า ของการแต่งตั้ง คณะกรรมการหน่วย บริหารจัดการงานวิจัย ระดับคณะ/วิทยาลัย ๒. ติดตามการส่งเอกสาร เชิงหลักการ (ฉบับ ปรับปรุง) ของคณาจารย์ และนักวิจัยในแต่ละ คณะ/วิทยาลัย ๓. แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค แนว ทางการแก้ไข และ แนวทางการทำงาน ๔. แจ้างแผนการ ดำเนินงาน ประจำเดือน มกราคม ๒๕๕๘	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานหน่วย บริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย เพื่อติดตามการดำเนินการโครงการ และ แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑๓	๗ มกราคม ๒๕๕๘	จัดเวทีนำเสนอเอกสารเชิง หลักการของคณะผู้วิจัย	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ	๑.รับฟังข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะจาก ผู้ทรงคุณวุฒิของ สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย	นักวิจัยผู้ขอรับทุนนำเสนอเอกสารเชิง หลักการต่อผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว.
๑๔	๒๖,๒๘ มกราคม ๒๕๕๘	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา เอกสารเชิงหลักการเป็น ข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal)	ข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal)	๑.พัฒนาเอกสารเชิง หลักการเป็นข้อเสนอ การวิจัย (Full Proposal) ๒.ข้อเสนอการวิจัย (Full Proposal) เสนอ ต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	นักวิจัยผู้ขอรับทุน จัดกลุ่มและนัดหมาย เพื่อเข้าพบ ดร.ปรีชา อุตระกุล ปรีक्षा พัฒนาเอกสารเชิงหลักการเป็นข้อเสนอ การวิจัย (Full Proposal)
๑๕	๓ กุมภาพันธ์ ๕๘	ประชุมระดับคณะเพื่อขอ ความอนุเคราะห์ร่วม สนับสนุนทุนวิจัยภายใต้ โครงการนวัตกรรมฯ	การสนับสนุนทุนวิจัยของ คณะ/วิทยาลัย	๑.การร่วมมือสนับสนุน ทุนวิจัยแต่โครงการที่ เกี่ยวข้องกับคณะ/ วิทยาลัย	ขอความอนุเคราะห์ร่วมสนับสนุนทุนวิจัย ภายใต้โครงการนวัตกรรมฯ ในสัดส่วนที่ คณะ/วิทยาลัย เห็นควรว่าเหมาะสม

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑๖	๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘	ประกาศผลการพิจารณา ข้อเสนอการวิจัยที่ได้รับ ทุนอุดหนุนการวิจัย รอบที่ ๑	โครงการวิจัยที่ได้รับ ทุนอุดหนุนการวิจัย	โครงการวิจัยที่ได้รับ ทุนอุดหนุนการวิจัย จำนวน ๙ โครงการ	ประกาศผลการพิจารณาข้อเสนอการวิจัย ที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย รอบที่ ๑ พร้อมงบประมาณที่อนุมัติ
๑๗	๑ เมษายน ๒๕๕๘	เซ็นต์สัญญาับทุนอุดหนุน การวิจัยระหว่างคอบช. และ มหาวิทยาลัย นครพนม และหัวหน้า โครงการวิจัย	สัญญาับทุนอุดหนุนการวิจัย	สัญญาับทุนอุดหนุนการ วิจัย ๙ สัญญา	หัวหน้าโครงการวิจัยเซ็นต์สัญญาับ ทุนอุดหนุนการวิจัยระหว่างคอบช. และ มหาวิทยาลัยนครพนม และหัวหน้า โครงการวิจัย
๑๘	๒-๓ เมษายน ๒๕๕๘	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อการพัฒนาเครือข่าย วิชาการฯ ครั้งที่ ๒ จัดโดย สถาบันคลังสมองแห่งชาติ	การพัฒนาเครือข่ายวิชาการฯ	๑. แนวทางการ ดำเนินการโครงการ นวัตกรรมการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากร มนุษย์จังหวัดนครพนม สํักคมแห่งการเรียนรู้ เชิงบูรณาการ	ผู้บริหารเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ การพัฒนาเครือข่ายวิชาการฯ ครั้งที่ ๒ จัดโดยสถาบันคลังสมองแห่งชาติ

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๑๙	๑๐ เมษายน ๒๕๕๘	ประชุมชี้แจงรายละเอียด การให้ทุนอุดหนุนการวิจัย และการดำเนินการ โครงการร่วมกัน	เงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้แต่ ละโครงการ	๑. การโอนเงิน ทุนอุดหนุนการวิจัยให้ แต่ละโครงการ ๒. กำหนดและปรับ แผนการดำเนินการ โครงการทั้ง ๙ โครงการ ให้เป็นไปตามกรอบเวลา	ชี้แจงรายละเอียดการให้ทุนอุดหนุนการ วิจัยและการโอนเงินเข้าบัญชีโครงการ/ ชี้แจงการดำเนินการโครงการทุก ๙ โครงการและกำหนดกรอบเวลาในการ ดำเนินการโครงการร่วมกัน
๒๐	๑๖ เมษายน ๒๕๕๘	แจ้งระดับมหาวิทยาลัย/ ระดับคณะ เพื่อดำเนินการ โอนเงินสมทบทุนอุดหนุน การวิจัย	การโอนเงินสมทบทุนอุดหนุน การวิจัย	๑. มหาวิทยาลัย รับทราบและ ดำเนินการโอนเงิน สมทบทุนอุดหนุน การวิจัยเข้าบัญชี โครงการนวัตกรรม การพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนม ส่ สังคมแห่งการเรียนรู้ เชิงบูรณาการ ครั้งที่ ๑ ตามยอดที่แจ้งใน บันทึกข้อความ	แจ้งระดับมหาวิทยาลัย/ระดับคณะ เพื่อ ดำเนินการโอนเงินสมทบทุนอุดหนุนการ วิจัยเข้าบัญชีโครงการนวัตกรรมการ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัด นครพนม สู่สังคมแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณา การ ครั้งที่ ๑ ตามที่ได้ประชุมตกลงกันใน วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๕๘

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๒๑	๒๐-๒๔ เมษายน ๕๘	เปิดบัญชีโครงการย่อย ๙ โครงการ	บัญชีโครงการย่อย ๙ โครงการ	๑. บัญชีโครงการย่อย ครั้งที่ ๑ ทั้งสิ้น ๙ โครงการ	เปิดบัญชีตามชื่อโครงการทั้ง ๙ โครงการ เพื่อดำเนินการโอนเงินสนับสนุน ทุนอุดหนุนการวิจัยเข้าบัญชีของโครงการ นั้นๆ
๒๒	๔-๕ พฤษภาคม ๕๘	โอนเงินทุนอุดหนุนการ วิจัย	เงินทุนอุดหนุนการวิจัย งวด แรก	โครงการวิจัยย่อยได้รับ เงินทุนอุดหนุนการวิจัย งวดแรกจำนวน ๕๐%	โอนเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้แก่ โครงการวิจัยทั้ง ๙ โครงการ
๒๓	๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๕๘	เวทีประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาข้อเสนอการ วิจัย ภายใต้โครงการ นวัตกรรมฯ ครั้งที่ ๒	พัฒนาข้อเสนอการการวิจัย ของแต่ละโครงการ	๑. การพัฒนาข้อเสนอ การการวิจัยของแต่ละ โครงการเพื่อนำไปสู่การ เขียนเค้าโครงการวิจัย ฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ต่อไป	จัดเวทีประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา ข้อเสนอการวิจัย ภายใต้โครงการ นวัตกรรมฯ ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗ โครงการ ๑ แผนงานโครงการ

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๒๔	๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘	เวทีนำเสนอความก้าวหน้า โครงการนวัตกรรมการ พัฒนาศักยภาพทรัพยากร มนุษย์จังหวัดนครพนมฯ ต่อผู้ให้ทุน (สกว.)	รายงานความก้าวหน้า โครงการ	๑. ข้อเสนอแนะจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการ ดำเนินการโครงการ	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา นำเสนอความก้าวหน้าโครงการนวัตกรรม การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนมฯ ต่อผู้ให้ทุน (สกว.)
๒๕	๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	เวทีอบรมนักวิจัยที่ได้รับ ทุน เรื่อง เครื่องมือในการ เก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	ความรู้เรื่องเครื่องมือไปใช้ใน การเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม	นักวิจัยทราบสามารถนำ เครื่องมือไปใช้ในการเก็บ ข้อมูลแบบมีส่วนร่วม	จัดเวทีอบรมนักวิจัยที่ได้รับทุน เรื่อง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
๒๖	๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘	จัดอบรมระบบฐานข้อมูล นักวิจัยสายรับใช้สังคม ระดับมหาวิทยาลัย และ ระดับคณะวิทยาลัย	การบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูล เพื่อเป็น Data Base ของ มหาวิทยาลัย	๑. ผู้ใช้ สามารถใช้งาน ระบบฐานข้อมูลได้ ๒. บุคลากรมหาวิทยาลัย นครพนม ร่วมมือกัน บันทึกข้อมูลใน ฐานข้อมูลเพื่อเป็น Data Base ของมหาวิทยาลัย	จัดอบรมระบบฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้ สังคมระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ วิทยาลัย โดยอาจารย์วิรัชธรรม ไชยวงศ์

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๒๗	๒๕-๒๖ มิถุนายน ๕๘	เวทีนำเสนอรายงาน ความก้าวหน้า (รอบ ๓ เดือน) โครงการวิจัยที่ ได้รับทุน ครั้งที่ ๑	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	๑. ข้อเสนอแนะจาก ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการ ดำเนินการวิจัยต่อไป ๒. นักวิจัยทราบเทคนิค วิธีการในการทำวิจัย ตามขอบเขต โครงการวิจัยของตนเอง	เวทีนำเสนอรายงานความก้าวหน้า (รอบ ๓ เดือน) โครงการวิจัย ภายใต้โครงการ นวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ฯ
๒๘	๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘	ประชุมสรุปและนัดหมาย โครงการวิจัย เฟส ๑	นัดหมายโครงการวิจัยที่ได้รับ ทุน เฟสที่ ๑ จำนวน ๙ โครงการ	กำหนดการประชุมเพื่อ จัดการความรู้การ ดำเนินการโครงการ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘	ประชุมสรุปและนัดหมายโครงการวิจัยที่ ได้รับทุน เฟสที่ ๑ จำนวน ๙ โครงการ
๒๙	๑-๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘	ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal) โครงการวิจัย ครั้งที่ ๒	ผลการพิจารณาข้อเสนอ โครงการวิจัย (Full Proposal)	ผลการพิจารณาข้อเสนอ โครงการวิจัย (Full Proposal) โครงการวิจัย ครั้งที่ ๒	รวบรวมเอกสารผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal) โครงการวิจัย ครั้งที่ ๒
๓๐	๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘	ประกาศผลข้อเสนอ โครงการวิจัยรับ ทุนอุดหนุน เฟส ๒ ประจำปี ๒๕๕๘	ผลการพิจารณาข้อเสนอ โครงการวิจัย (Full Proposal)	ผลการพิจารณาข้อเสนอ โครงการวิจัย (Full Proposal) โครงการวิจัย ครั้งที่ ๒	ประกาศผลข้อเสนอโครงการวิจัยรับ ทุนอุดหนุน เฟส ๒ ประจำปี ๒๕๕๘

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๓๑	๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘	ทำสัญญารับทุนอุดหนุน การวิจัย โครงการวิจัยรับ ทุนอุดหนุน เฟส ๒ ประจำปี ๒๕๕๘	สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย	สัญญารับทุนอุดหนุนการ วิจัย จำนวน ๑ ทุน	ทำสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย โครงการวิจัยรับทุนอุดหนุน เฟส ๒ ประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑ โครงการ
๓๒	๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘	ขอความอนุเคราะห์คณะ วิทยาศาสตร์สมทบ ทุนอุดหนุนการวิจัย ๕๐%	คณะวิทยาศาสตร์สมทบ ทุนอุดหนุนการวิจัย ๕๐%	คณะวิทยาศาสตร์ตอบ รับสนับสนุนทุน	ขอความอนุเคราะห์คณะวิทยาศาสตร์ สมทบทุนอุดหนุนการวิจัย ๕๐% จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท
๓๓	๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘	ประชุมหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ คณะ/วิทยาลัย	หน่วยบริหารจัดการงานวิจัย ระดับคณะ/วิทยาลัยส่ง ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับ ทุนอุดหนุน	หน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย รับทราบและ เตรียมส่งข้อเสนอ โครงการเพื่อขอรับ ทุนอุดหนุน	ประชุมหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับ คณะ/วิทยาลัย แจ้งประกาศรับข้อเสนอ โครงการ เพื่อขอรับทุนสำหรับดำเนินการ พัฒนาโจทย์วิจัยและพัฒนานักวิจัยภายใน คณะ/วิทยาลัย
๓๔	๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘	เวทีการจัดการความรู้เพื่อ เตรียมความพร้อมรายงาน ความก้าวหน้าโครงการ รอบ ๖ เดือน	ความพร้อมรายงาน ความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน	เตรียมความพร้อม รายงานความก้าวหน้า โครงการรอบ ๖ เดือน/ นัดหมายการจัดเวที แลกเปลี่ยนครั้งถัดไป	เวทีการจัดการความรู้เพื่อเตรียมความ พร้อมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๓๕	๙ กันยายน ๒๕๕๘	การประชุมเพื่อชี้แจงการ เขียนข้อเสนอโครงการ เพื่อขอรับทุน ของหน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย และเวทีการ จัดการความรู้เชิง ปฏิบัติการ “การเก็บ ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัย”	ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับ ทุนพัฒนาโจทย์	ข้อเสนอโครงการเพื่อ ขอรับทุนพัฒนาโจทย์ ของหน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	ชี้แจงการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับ ทุน ของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับ คณะ/วิทยาลัย และเวทีการจัดการความรู้ เชิงปฏิบัติการ “การเก็บข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย”
๓๖	๑๔ กันยายน ๒๕๕๘	ขยายเวลาประกาศรับทุน เพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยของ หน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับ ทุนอุดหนุน	หน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย รับทราบและ เตรียมส่งข้อเสนอ โครงการเพื่อขอรับ ทุนอุดหนุน	เลื่อนขยายเวลาจากเดิม วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ เป็น วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘
๓๗	๓๐ กันยายน ๒๕๕๘	เวทีการจัดการความรู้เพื่อ เตรียมความพร้อมรายงาน ความก้าวหน้าโครงการ รอบ ๖ เดือน	ความพร้อมรายงาน ความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน	เตรียมความพร้อม รายงานความก้าวหน้า โครงการรอบ ๖ เดือน/ นัดหมายการจัดเวที แลกเปลี่ยนครั้งถัดไป	เวทีการจัดการความรู้เพื่อเตรียมความ พร้อมรายงานความก้าวหน้าโครงการรอบ ๖ เดือน

กิจกรรม ที่	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	กิจกรรม (ตาม TOR)	ผลที่คาดหวัง (ตาม TOR)	ผลที่เกิดขึ้นจริง	คำชี้แจง (ทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร)
๓๘	๕ ตุลาคม ๒๕๕๘	รายงานความก้าวหน้า โครงการนวัตกรรมการ พัฒนาศักยภาพทรัพยากร มนุษย์จังหวัดนครพนม สู่ สังคมแห่งการเรียนรู้เชิง บูรณาการ ซึ่งเป็นการ ดำเนินการโครงการ ประจำปี ๒๕๕๘ รอบ ๖ เดือนแรก	ส่งรายงานความก้าวหน้า โครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่ง การเรียนรู้เชิงบูรณาการ ซึ่ง เป็นการดำเนินการโครงการ ประจำปี ๒๕๕๘ รอบ ๖ เดือนแรก เสนอต่อ สกว.	รายงานความก้าวหน้า โครงการนวัตกรรมการ พัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์จังหวัด นครพนม สู่สังคมแห่ง การเรียนรู้เชิงบูรณาการ ซึ่งเป็นการดำเนินการ โครงการประจำปี ๒๕๕๘ รอบ ๖ เดือน แรก	ส่งรายงานความก้าวหน้าโครงการ นวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากร มนุษย์จังหวัดนครพนม สู่สังคมแห่งการ เรียนรู้เชิงบูรณาการ ซึ่งเป็นการ ดำเนินการโครงการประจำปี ๒๕๕๘ รอบ ๖ เดือนแรก เสนอต่อ สกว.
๓๙	๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘	ประชุมหน่วยบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ คณะ/วิทยาลัย	การดำเนินการโครงการของ หน่วยบริหารจัดการงานวิจัย ระดับคณะ/วิทยาลัย	แนวทางในการ ดำเนินการโครงการของ หน่วยบริหารจัดการ งานวิจัยระดับคณะ/ วิทยาลัย	ชี้แจงการให้ทุนและการดำเนินกิจกรรม ภายใต้โครงการ

บทที่ ๔

ข้อวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

๔.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จ

๔.๑.๑ เงื่อนไขความสำเร็จ

๔.๑.๑.๑ มหาวิทยาลัยได้แนวคิดการวิจัยสายรับใช้สังคมมาเป็นกรอบแนวคิดในการทำงาน และกำหนดนโยบายและได้เชิญชวนทุกคณะ/วิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ คณะ ๑ โมเดล ทำให้ได้รับทราบปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย

๔.๑.๑.๒ ความร่วมมือระหว่างภาคีภายนอกและภาคีภายในมหาวิทยาลัย

๑) การทำวิจัยตามยุทธศาสตร์จังหวัด จากความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ เพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาพื้นที่ได้ประเด็นปัญหาประเด็น ๙ ประเด็น และที่ประชุมได้กำหนดประเด็นปัญหา ๒ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประเด็นผ้าทอพื้นบ้าน ได้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์ในการทำงานร่วมกันระหว่างคณะผู้วิจัยจากคณะ/วิทยาลัย และภาคีการพัฒนาพื้นที่ อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาชุมชน โดย ส่วนประเด็นข้าวอินทรีย์ได้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์, อาจารย์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาชุมชน โดย ส่วนประเด็นข้าวอินทรีย์ได้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์, อาจารย์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์

๒) จากการลงพื้นที่ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การระดมสมองเพื่อหาประเด็นปัญหา พบว่า กิจกรรมได้รับความสนใจและความร่วมมือที่ดีจากภาคีเครือข่ายเป็นอย่างดี จะพบจากประเด็นผ้าทอพื้นบ้านได้พื้นที่ศึกษาที่อำเภอนาหว้า โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ กระทรวงวิทยาศาสตร์, อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาชุมชน ส่วนประเด็นข้าวอินทรีย์ ได้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์, อาจารย์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม คณะเกษตรและเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์ และพัฒนาชุมชน

๔.๑.๑.๓ อาจารย์และนักวิจัยมีความตื่นตัวและความใส่ใจในการเรียนรู้ เพื่อทำกระบวนการวิจัยร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๑.๔ การจัดเวทีพบปะเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างทีมวิจัยทั้งหมด ทำให้นักวิจัยได้รับทราบปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหา และแนวทางการดำเนินการโครงการที่เป็นไปในทางเดียวกัน ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๒ ปัจจัยเงื่อนไขของความไม่สำเร็จ

๔.๑.๒.๑ ด้านประสบการณ์ของนักวิจัยในการทำงานวิจัยด้านรับใช้สังคม นักวิจัยยังไม่ทราบถึงนิยามของงานวิจัยรับใช้สังคม ประเด็นที่นำมาเป็นโจทย์การทำวิจัย กระบวนการและเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานวิจัย และผู้ร่วมวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นงานวิจัยนั้นๆ โดยมหาวิทยาลัยนครพนมยังไม่มี การจัดอบรมเพื่อพัฒนานักวิจัยสายรับใช้สังคมอย่างจริงจัง ซึ่งกิจกรรมการพัฒนานักวิจัยสายรับใช้สังคมเริ่มมี

ความสำคัญ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยนครพนมเริ่มเห็นความสำคัญต่อการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม เมื่อเริ่มมีการส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม โดยเริ่มจากโครงการ Area-Based Collaborative Research for Development (ABC) และต่อยอดมาเป็นโครงการ ๑ คณะ ๑ อำเภอ มีการพัฒนาโจทย์วิจัยในพื้นที่ของแต่ละคณะ แล้วจึงให้นักวิจัยที่สนใจส่งเอกสารเชิงหลักการเพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัย แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการทำวิจัยสายรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยนครพนม ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ทำให้นักวิจัยยังไม่มีประสบการณ์ให้การทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมน้อย ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพงานวิจัย

๔.๑.๒.๒ การให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัยด้านรับใช้สังคม ของบุคลากรและผู้บริหารของมหาวิทยาลัยนครพนม เนื่องจากเป็นระยะแรกที่มีการผลักดันให้มีการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมอย่างจริงจัง ทำให้บุคลากรและผู้บริหารของมหาวิทยาลัยนครพนมยังไม่เห็นความสำคัญต่อการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคมเท่าที่ควร ส่งผลให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินการโครงการ เช่น การให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนานักวิจัย ทำให้การดำเนินการโครงการเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลต่อการดำเนินการวิจัยของโครงการวิจัยย่อยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

๔.๑.๒.๓ การสื่อสารกับผู้บริหารสูงสุดไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร

๔.๑.๒.๔ การให้คณะเล็กๆ ที่มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณรายได้ ต้องแบกรับภาระในการสมทบทำให้ไม่เกิดการพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัยในภาพรวมของการบริหารจัดการงานวิจัยลดน้อยลง

๔.๑.๒.๕ การสนับสนุนจากผู้บริหารสูงสุดขององค์กร

๔.๑.๒.๖ ความกระตือรือร้นของผู้บริหารระดับสูง

๔.๑.๒.๗ การไม่เห็นโอกาสของปัจจุบันในการพัฒนาความเข้มแข็งของงานวิจัยและกลไกในการจัดการงานวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทำให้โอกาสของอนาคตลดน้อยลงอย่างน่าเสียดาย

๔.๒ การวิเคราะห์จุดอ่อนที่ควรปรับปรุงแก้ไขของสถาบัน ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยของสถาบัน

๔.๒.๑ ต้องสื่อสารกับผู้บริหารสูงสุดให้เข้าใจเรื่องความสำคัญต่อการพัฒนากลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่อให้บรรลุตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

๔.๒.๒ ต้องมีการกระจายเม็ดเงินในด้านการบริหารจัดการให้กับคณะต่างๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่เป็นจริง ในปีที่ผ่านมายังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากงบบริหารจัดการยังไม่ได้รับการสมทบจากมหาวิทยาลัย

๔.๒.๓ ต้องมีการสื่อสารกับคณาบดี/รองคณาบดีที่รับผิดชอบงานวิจัยให้มากขึ้น เพื่อทำความเข้าใจที่ตรงกัน

๔.๒.๔ ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการดำเนินงานโครงการและทิศทางการดำเนินงานระยะต่อไป

๑) ภาพรวมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยสะท้อนว่าเข้าใจโจทย์การทำงานและมีกระบวนการทำงานที่มีทิศทางที่ถูกต้อง กล่าวคือ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย โดยเชื่อมโยงกับนโยบายเรื่องงานวิจัยเพื่อสังคมและชุมชน ได้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและปณิธานของมหาวิทยาลัยแล้ว ในภาพรวมจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนที่นำไปสู่แผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน และหน่วยจัดการกลางสามารถจัดกระบวนการที่ทำให้เกิดการปฏิบัติการลงสู่ระดับล่างได้ดี

๒) ควรทำให้งานนี้เชื่อมโยงกับงานประจำที่เป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ภาพรวมของมหาวิทยาลัย อาทิ การบริการวิชาการ งบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งใช้ในการปรับปรุงผลประเมินของคุณภาพของมหาวิทยาลัยให้สูงขึ้น อาทิ การตีพิมพ์ โดยอาจนำผลประเมินจากมหาวิทยาลัยต่างๆมาเทียบเคียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับให้สูงขึ้น รวมถึงต้องมีการสร้าง career path ของนักวิจัยให้ชัดเจน

๓) ควรมีการส่งเสริมการตีพิมพ์ผลงานวิจัยไม่จำเป็นต้องทำในช่วงปลายน้ำ สามารถจัดการได้ตั้งแต่ต้นน้ำ โดยใช้กระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการเป็นเครื่องมือในการให้ความเห็นเพื่อการพัฒนางานวิจัยไปสู่การตีพิมพ์ และควรมี commitment เรื่องการตีพิมพ์ก่อนปิดโครงการ นอกจากนี้นักวิจัยและหน่วยจัดการกลางต้องช่วยกันในการหาวารสารที่จะสามารถตีพิมพ์ได้ รวมทั้งอาจหาที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการตีพิมพ์วารสาร

หน่วยจัดการกลางสร้างการเรียนรู้ให้กับนักวิจัยของมหาวิทยาลัย เพราะนักวิจัยยังไม่ค่อยเข้าใจกลไกการทำงานเพื่อพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งกลไกที่จะนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ซึ่งนักวิจัยต้องเริ่มคิดที่จะไปหาโจทย์จากพื้นที่และคนในพื้นที่ รวมทั้งกลไกสามารถนำผลงานไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้หน่วยจัดการควรมีการทำมาตรฐานของการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ อาทิ เช็คลิสต์ข้อมูลกลไก โจทย์ของพื้นที่ output และแนวทางการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นการตั้งคำถามเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอโครงการที่ครบสมบูรณ์

๔) มีข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอในระยะที่ ๑ จำนวนหลายโครงการที่มีลักษณะเป็นการรวบรวมข้อมูลและประเมินสถานการณ์ของพื้นที่ในมิติต่างๆ เพื่อตั้งโจทย์วิจัย หากมหาวิทยาลัยควรเชื่อมโยงงบประมาณเรื่องบริการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในการสนับสนุนงานขั้นต้นเพื่อจะช่วยให้การจัดสรรงบประมาณวิจัยที่มีอยู่จำกัดที่นำไปสู่การตอบโจทย์พื้นที่ได้ขึ้นด้วย

๕) ด้วยสถาบันอุดมศึกษามีมาก การแข่งขันและการอยู่รอดของสถาบันเป็นสิ่งที่ต้องพึงระวังเป็นความเสี่ยงของสถาบันเพราะรัฐมีต้นทุนในการหนุนสถาบัน และในอนาคตอาจมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณได้ ดังนั้นระดับสถาบัน และระดับคณะที่มีนักศึกษาน้อยจำเป็นต้องมีผลงานและมีความโดดเด่น ควรเร่งทำงานให้เกิดผลประโยชน์ต่อพื้นที่เพื่อใช้สังคมชุมชนมาสนับสนุนการคงอยู่ของมหาวิทยาลัย

๖) ควรต้องมียุทธศาสตร์การทำงานกับพื้นที่ มีการทำงานร่วมกับชาวบ้าน โดยจับประเด็นที่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคนส่วนมาก เพื่อสร้างผลกระทบที่สูง และเกิดการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ทั้งนี้นอกจากมีความรู้แล้วต้องพิจารณาว่าพื้นที่ขาดอะไรที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ อาจเป็นเรื่องของการประสานงานกับหน่วยงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน ซึ่งอาจใช้กระบวนการวิจัยแบบ PAR เพื่อช่วยขับเคลื่อนงานรับใช้สังคม และที่สำคัญคือต้องคิดถึงกลไกสำคัญว่าเป็นใครกลุ่มไหน บางกรณีการทำงานเพื่อสังคมการจับกับกลไกในพื้นที่ไม่เพียงพอ บางเรื่องต้องมีกลไกระดับบน หน่วยงาน ภาครัฐ เพื่อมาร่วมกันเปลี่ยนแปลง ทั้งความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน เปลี่ยนแปลงกระบวนการคิด

๗) มหาวิทยาลัยควรเข้าร่วมการประชุมประจำเดือนของจังหวัดเพื่อเกาะติดหน่วยงานที่จะส่งเสริมเพื่อสร้างเครือข่ายและความยั่งยืนของงาน ตลอดจนดึงให้เครือข่ายเหล่านี้เข้ามาร่วมในการทำงานตั้งแต่ต้นทางเพื่อสร้างความเป็นเจ้าของงานร่วมกัน โดยโครงการย่อยหลายโครงการมีเรื่องเกี่ยวกับการทำข้อมูล อาจไปใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัยส่วนที่ทำนุบำรุงวัฒนธรรมได้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นที่จะพัฒนาเป็นโจทย์วิจัยต่อไปได้

๘) ระบบฐานข้อมูลนักวิจัย ควรมีการเก็บข้อมูลนักวิจัย และงบประมาณ ทั้งเชิงปริมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเพื่อตอบ

เป้าหมายการทำงาน รวมทั้งเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน กฎระเบียบข้อจำกัด เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางทิศทางการทำงานเพื่อพัฒนานักวิจัยต่อไป

๔) ระดับคณะกรรมการใช้ที่ตั้งของคณะที่มีการสร้างเป็นจุดแข็งของมหาวิทยาลัยได้ เนื่องจากคณะ/วิทยาลัยต่างๆ กระจายตัวอยู่และมีความใกล้ชิดกับพื้นที่ เป็นจุดแข็งของมหาวิทยาลัยโดยมหาวิทยาลัยจะต้องเติมเรื่องเกณฑ์/เงื่อนไขการประกาศทุน ที่มีการบูรณาการงานวิจัยร่วมกับการเรียนการสอน การบูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกภาคในพื้นที่ รวมทั้งเรื่องเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณว่าจะจัดสรรอย่างไรทั้งในส่วนของการบริหารจัดการและการวิจัย ไว้ในประกาศทุนต่อไปด้วย

๔.๒.๕ ข้อเสนอต่อประเด็นจากการเสวนาเรื่องการพัฒนาโจทย์วิจัยรับใช้สังคมของนักวิจัยสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑) การลงพื้นที่สำรวจโจทย์และปัญหาของพื้นที่ นักวิจัยจำเป็นต้องมีการเตรียมเครื่องมือและเทคนิค เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ว่าอะไรเป็นปัญหา สาเหตุ และอาการ รวมทั้งต้องพิจารณาว่ายังมีช่องว่างอะไรขาดองค์ความรู้อะไร บางเรื่องอาจต้องแก้ปัญหาโดยใช้งานวิจัยแบบ Basic Research อาจเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในพื้นที่ใหม่ หรือเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในพื้นที่เดิม หรือเป็นการใช้องค์ความรู้เดิมในพื้นที่ใหม่ ตัวอย่างเช่น งานเรื่องวิทยาศาสตร์สุขภาพ จังหวัดพะเยามีพื้นที่หนึ่งมีปัญหาเรื่องโรคเอดส์ จึงมีการศึกษาหาวิธีที่ควบคุมการเกิดโรคเอดส์ โดยพบว่าความรุนแรงของโรคเอดส์ขึ้นอยู่กับยีนส์ที่เกิดขึ้นจากสายเลือดที่ติดกันของผู้ป่วยเอง เนื่องจากพ่อแม่มีการแต่งงานกันภายในหมู่เครือญาติ ซึ่งเมื่อเป็นโรคแล้วจะแสดงอาการรุนแรงกว่าปกติ อีกพื้นที่มีผู้ป่วยออทิสติกส์มากในหมู่บ้าน จึงมีการค้นหาสาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค พบว่าแหล่งน้ำในหมู่บ้านมีการปนเปื้อนแร่โอโธดินมากเป็นเหตุให้คนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคนี้นี้มากกว่าพื้นที่อื่น กระบวนการวิจัยไม่จำเป็นต้องนำนักวิทยาศาสตร์ลงพื้นที่วิจัยเอง

๒) การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เพื่อต่อการนำผลงานไปใช้ นักวิจัยต้องวิเคราะห์ Stakeholders ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อดึง Stakeholders ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานตั้งแต่การพัฒนาโจทย์ร่วมกัน ซึ่ง Stakeholders จะช่วยชี้ให้เห็นถึงแนวการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

๓) นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นสายวิทย์ ควรมีทีมพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญการลงพื้นที่ คอยช่วยพานักวิจัยลงพื้นที่ เพื่อช่วยในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่ ทั้งนี้การทำงานกับชุมชนไม่ควรคาดหวังว่าจะสำเร็จเสมอไป ไม่ควรบีบบังคับหรือฝืน ระบบพี่เลี้ยงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคอยช่วยเหลือนักวิจัยรุ่นใหม่ ในส่วนของการหาโจทย์หน่วยจัดการกลางต้องช่วยนักวิจัย ซึ่งอาจต้องมีคนทำหน้าที่เชื่อมกับพื้นที่

๔) การทำงานเพื่อรับใช้สังคมและชุมชน ควรต้องเป็นการทำงานตามศาสตร์ที่นักวิจัยมีความถนัด ซึ่งอาจไม่ใช้การทำงานร่วมกับชุมชนอย่างเดียว แต่เป็นการทำงานร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ปัญหาและตอบโจทย์ที่เกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ของพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้องค์ความรู้และเครื่องมือ กระบวนการที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและพื้นที่มากขึ้น

๕) นักวิชาการควรพัฒนาทักษะในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับชาวบ้าน ซึ่งในระยะแรกหน่วยจัดการกลางควรมีพี่เลี้ยงเพื่อช่วยนักวิจัยในการทำงานกับพื้นที่

๔.๓ การวิเคราะห์ผลสะท้อนของโครงการต่อความตื่นตัวของคณาจารย์ ผู้บริหาร ชุมชนที่ได้รับประโยชน์ การปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน คุณค่าอื่น

๔.๓.๑ ความเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลจากการดำเนินงานโครงการ

๑) จากการจัดเวทีการจัดการความรู้ ที่โครงการวิจัยย่อยได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ ทำให้อาจารย์/นักวิจัย รู้จักการทำงานกับชุมชนมากขึ้น นักวิจัยได้โจทย์มาทำนวัตกรรม เช่น กรณีพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการ ตำบลยอดขาด อำเภอลำทะเมนชัย ได้เครื่องมือ/รถเข็นสำหรับคนพิการ และกรณีการลดต้นทุนการเกษตร ตำบลหนองยางขึ้น ได้เครื่องมือ/เครื่องจักรกลในการทำการเกษตร

๒) การตื่นตัวเรื่องการทำวิจัยรับใช้ชุมชน/สังคม โดยโจทย์จากชุมชน กรณีผ้าฝ้ายอมคราม กรณีการจัดการทรัพยากรป่าบุงป่าทาม

๓) กลไกการบริหารงานวิจัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม

กลไกที่ใช้ในการจัดการบริหารงานวิจัย ใช้กระบวนการประชุมและการมีส่วนร่วม กระบวนการจัดการความรู้ทั้งระหว่างหน่วยระดับมหาวิทยาลัย ระหว่างคณะและนักวิจัย ระหว่างนักวิจัยที่เลี้ยงและนักวิจัยรุ่นใหม่ มีการ Work Shop เพื่อพัฒนานักวิจัย พัฒนากับบริหารจัดการงานวิจัยตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ มีระบบที่เลี้ยงนักวิจัย การพัฒนานักวิจัยรุ่นก่อนให้เป็นพี่เลี้ยงนักวิจัย/พัฒนานักวิจัยที่มีประสบการณ์ให้เป็นนักวิจัยมืออาชีพ (Coaching) มีระบบคลินิกวิจัยให้คำปรึกษา (Coaching) และให้คำปรึกษาเป็นรายโครงการ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป คือมีระบบการจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ/วิทยาลัยตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำระบบ กระบวนการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ

๔.๓.๒ กลไกที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ใช้กระบวนการให้ทุนวิจัยเพื่อให้นักวิจัยศึกษาบริบทและค้นหาโจทย์วิจัยในพื้นที่ โดยใช้เวทีระดมสมองค้นหาโจทย์วิจัยร่วมกับภาคีต่างๆ ในพื้นที่ นำเสนอกระบวนการค้นหาการจัดการความรู้ (KM) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มนักวิจัย ในการนำเสนอประสบการณ์ ใช้กระบวนการ Training เป็นรายโครงการ จัดเวทีวิพากษ์โครงการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

๔.๓.๓ นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ที่พบ ที่สร้างขึ้น และข้อเรียนรู้สำคัญ (Reflection)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาระยะเวลา ๑ ปี สามารถสรุปผลงานที่เกิดขึ้นที่เป็นนวัตกรรมการจัดการดังนี้

๑) เกิดระบบจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย

ระบบบริหารจัดการงานวิชาการและงานวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับคณะ/วิทยาลัย มีบทบาทบริหารจัดการงานวิจัยในระดับคณะ/วิทยาลัย และเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์และนักวิจัยในคณะ/วิทยาลัย โดยเน้นการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม ตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีเอกลักษณ์ “เสริมสร้างความรู้ สู่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”

๒) แผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านงานวิจัยสายรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย มีการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับและจัดทำประกาศภาระงานของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เรื่อง “ภาระงานขั้นต่ำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนครพนม” ซึ่งมีสาระสำคัญคือ อาจารย์สามารถเสนอภาระงานด้านการวิจัยแทนภาระการสอนได้ไม่เกิน ๗๐ % ของภาระงานเต็มเวลา กำหนดให้ทำงานค้นคว้าวิจัย ไม่เกิน ๒๔.๕๐ ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์ /ภาคการศึกษาปกติ

๓) ฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคม

มีการสร้างฐานข้อมูลนักวิจัยสายรับใช้สังคมและมีการจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลให้กับผู้บริหารและอาจารย์/นักวิจัย และบุคลากรสายสนับสนุน ในฐานข้อมูลมีการจัดเก็บข้อมูลจากนักวิจัย ๓ ส่วน คือ ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ ข้อมูลนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ โดยจัดเก็บเป็นรายบุคคล

๔) โครงการวิจัยสายรับใช้สังคมจากการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคม

มีการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยสายรับใช้สังคมด้วยกระบวนการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ นโยบายจากผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ/วิทยาลัย ที่มีความพยายามผลักดันให้เกิดการทำงานวิจัย จึงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ โครงการ จาก ๗ คณะ/วิทยาลัย

๕) กลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย

โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยสายรับใช้สังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ/วิทยาลัย/สถาบัน รวมถึงคณาจารย์ในคณะ/วิทยาลัยตามลำดับ การจัดกิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัยกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการพัฒนานักวิจัยในการลงพื้นที่ทำงานกับชุมชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยนครพนมยังได้ดำเนินการจัดเวทีระดมสมองเพื่อค้นหาประเด็นการพัฒนาพื้นที่ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยเชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเข้าร่วมจำนวน ๓๕ หน่วยงาน

๔.๔ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแนวทางการทำงานในปีต่อไป

๔.๔.๑ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ เช่น การกิจกรรมพัฒนาโจทย์วิจัยในพื้นที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง, การจัดอบรมการใช้เครื่องมือในการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม, การจัดระบบพี่เลี้ยงดูแลนักวิจัยหน้าใหม่ ช่วยประสานงาน ติดตามการทำงานให้มีประสิทธิภาพ, การจัดตั้งคลินิกปรึกษางานวิจัย เพื่อนักวิจัยปรึกษาปัญหาและขอชี้แนะให้การทำงานวิจัย, การติดตามความก้าวหน้าโครงการวิจัย, การจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเสนอแนะการดำเนินการโครงการวิจัย

๔.๔.๒ การทำความเข้าใจให้แก่แก่นักวิจัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยนครพนม ให้เห็นความสำคัญต่อการทำงานวิจัยสายรับใช้สังคม โดยการสอดแทรกการรายงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ของทางมหาวิทยาลัย เช่น การรายงานความก้าวหน้าโครงการนวัตกรรมการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ฯ
ต่อที่ประชุม กบม. ทุกเดือน

๔.๔๓ การทำงานของสถาบันที่จะสนับสนุนขยายผลต่อไป

การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559 จะมีแผนดำเนินงานดังนี้

- 1) กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่บูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการอย่างน้อย 2 รายวิชาต่อปี
- 2) กำหนดให้อาจารย์ต้องมีรายวิชาที่บูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ อย่างน้อย 1 รายวิชาต่อปี
- 3) กำหนดสัดส่วนภาระงาน ให้กับคณาจารย์ที่ทำงานวิชาการสายรับใช้สังคม
- 4) ดำเนินการตามขอบเขตงานของปีงบประมาณ 2558 ต่อเนื่อง
- 5) มีการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่เพิ่มขึ้นอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 30
- 6) พัฒนายุทธศาสตร์ใหม่เพิ่มขึ้น 6 ยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดกลุ่มวิจัยในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในเขตลุ่มน้ำสงคราม และยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับเด็กและเยาวชน การค้าชายแดน พลังงานทดแทน ผลิตภัณฑ์อาหารและผลไม้ การท่องเที่ยว วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ สุขภาพ
- 7) วางรากฐานการพัฒนากลุ่มวิจัยเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศตามยุทธศาสตร์ (Center of Excellence)